

Jak začít podnikat

Co? Jak? Kdy? Kde? Proč?

Městský úřad v Świdnici

Jak začít podnikat

I. část

HRpro Sp. z o.o.

- AGNIESZKA PARKITNA¹, JERZY TUTAJ², KAMILA URBAŃSKA³ -

Recenze: prof. zw. dr hab. Stanisław Czaja⁴

Grafické zpracování a sazba – Wojciech Tutaj

¹ odborný asistent, Wroclawská Polytechnika, Fakulta Informatiky a managementu

² odborný asistent, Wroclawská Polytechnika, Fakulta Informatiky a managementu

³ odborný asistent, Vysoká škola obchodní ve Wroclawi

⁴ profesor, Ekonomická univerzita ve Wroclawi

ISBN: 978-83-928684-8-4

Świdnica 2018

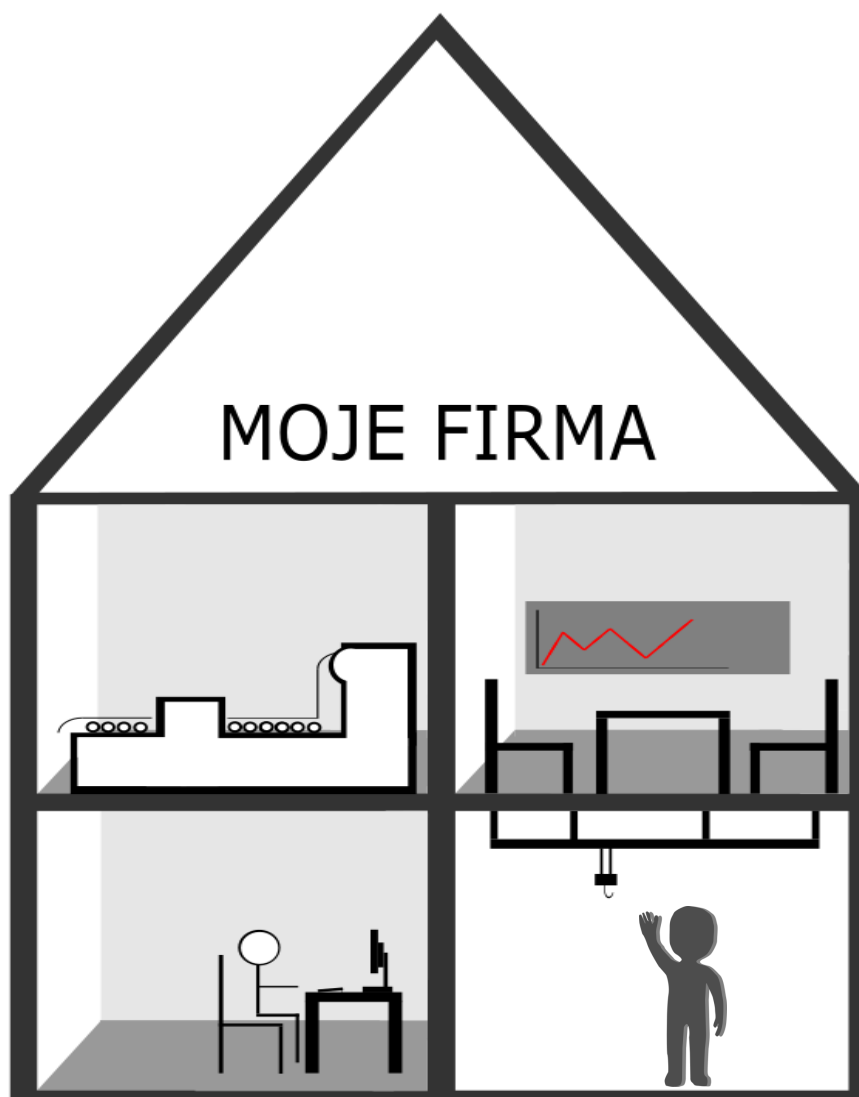
Obsah

Úvod	7
1 Podmínky zahájení podnikání.	7
1.1 Zabezpečit financování	9
1.1.1 Platební podmínky	9
1.1.2 Pochopit a poznat svého ZÁKAZNÍKA.....	10
1.1.3 Zahájení podnikání cizincem	10
1.1.4 ZUS pro cizince	11
1.1.5 Daň z příjmů fyzických osob	13
1.1.6 Potvrzení o rezidentství.....	13
2 Organizačně právní formy podnikání.....	14
3 Postup zahájení podnikání v návaznosti na jeho organizačně právní formu. 15	
3.1 Postup u zahájení živnosti.....	15
3.1.1 Procedura zakládání civilní společnosti	16
3.2 Procedura zakládání osobních obchodních společností.....	16
3.3 Procedura zakládání kapitálové společnosti.....	16
3.3.1 Společnost s ručením omezeným	17
3.3.2 Akciová společnost	17
3.3.3 Evropská společnost.....	17
4 Náklady na založení firmy a úlevy pro podnikatele	18
4.1 Náklady na přihlášku do ZUS	18
4.1.1 Ostatní náklady zahájení podnikání	18
4.1.2 Náklady na daň od občanskoprávních úkonů (PCC) a notářského poplatku	18
4.1.3 Povinnost zřízení firemního bankovního účtu.....	18
4.1.4 Jiné náklady spjaté s podnikáním.....	19
4.1.5 Úleva na start pro podnikatele.....	19
4.1.6 Daňové úlevy pro podnikatele.....	19
5 ZUS.....	22
5.1 ZUS a výdělečná činnost	22
5.1.1 ZUS a podnikání mimo zemědělství	22

5.1.2	Úleva na úhradě příspěvků ZUS pro začínající podnikatele	23
5.1.3	Zvýhodněné příspěvky ZUS pro začínající podnikatele	23
5.1.4	Základní sazby ZUS	24
5.1.5	Přihlášení osob, které budou pojištěné	24
5.2	KRUS a podnikání v zemědělství	24
5.2.1	Výše příspěvků na sociální pojištění zemědělců	24
5.2.2	Přihlášení osob, které budou pojištěné	24
5.3	Plánované změny od ledna 2019	25
6	Formy daně z příjmů	25
6.1	Volba způsobu zdanění	25
6.2	Volba způsobu zdanění	26
6.3	Daň z příjmů právnických osob	26
6.4	Daň z příjmů fyzických osob	27
6.4.1	Způsoby výpočtu daně	28
6.4.2	Seznam evidencí požadovaných v případě jednotlivých forem zdanění podnikání daní z příjmů	28
6.4.3	Paušální formy zdanění příjmů fyzických osob	30
6.4.4	Zdanění dle obecných pravidel	31
6.4.5	Částka osvobozená od daně	32
6.4.6	Limity v podnikání	32
6.4.7	Vedení účetních knih	33
6.4.8	Kniha příjmů a výdajů	33
7	Daň DPH a ostatní daně	34
7.1	Spotřební daňového	34
7.2	Ostatní daně	34
8	Pozastavení a ukončení podnikání	35
8.1	Pozastavení podnikání	35
8.1.1	Kdo a na jak dlouho může pozastavit podnikání?	35
8.1.2	Jak a kde pozastavit podnikání?	35
8.1.3	Co zákon zakazuje v době pozastavení podnikání?	36
8.1.4	Jaké činnosti podnikatel musí vykonávat během pozastavení podnikání?	36
8.1.5	Pozastavení podnikání a daňové následky na dani z příjmů	37

8.1.6	Pozastavení podnikání a daňové následky k DPH.....	37
8.1.7	Jak a kdy se vyúčtovává stálé náklady?	37
8.1.8	Daň DPH z stálých nákladů, v případě, že se nepodává přiznání VAT-7.....	38
8.2	Likvidace podnikání	38
8.2.1	Likvidace podnikání a ukončení práce fiskální pokladny.....	39
8.2.2	Likvidace podnikání – skladování firemních dokladů.....	39
Slovníček základních pojmů v oblasti daní		40
Seznam polských označení, zkratk a akronymů		41

Úvod

Příručka, kterou držíte v ruce, je zdroj cenných informací, které by měl znát každý začínající s byznysem podnikatel. V této příručce najdete popis úkonů, nezbytných pro zahájení podnikání, a dále se dozvíte, jak podnikat v souladu se stávajícími právními předpisy. Všechny změny týkající se podnikání budou průběžně zaváděny do příručky, aby využívající ji podnikatel měl vždy přístup k aktuálním údajům. Přejeme Vám, ať tato příručka se stane počátkem cesty k úspěchu.

Příjemnou četbu!

1 Podmínky zahájení podnikání.

Dne 30. dubna 2018 začal platit balík pěti zákonů, účelem kterých je usnadnění podnikání v Polsku, které společně nesou název „Konstituce byznysu“. Zákony, které tvoří balík Konstituce byznysu jsou:

1. Zákon – Právo podnikatelů;
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000646/O/D20180646.pdf>
2. Zákon o ombudsmanu malých a středních podnikatelů;
http://orka.sejm.gov.pl/proc8.nsf/ustawy/2052_u.htm
3. Zákon o pravidlech účasti zahraničních podnikatelů a jiných osob v hospodářském obratu na území PR;
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000649/U/D20180649Lj.pdf>
4. Zákon o Centrální evidenci a informaci o živnostech a o Informačním místě pro podnikatele;
http://orka.sejm.gov.pl/proc8.nsf/ustawy/2053_u.htm
5. Zákon – zaváděcí předpisy k Zákonu Právo podnikatelů a jiné zákony vztahující se na podnikání.
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000650/O/D20180650.pdf>

Cílem zaváděných změn je zajištění průhledných a stabilních podmínek pro podnikání, snížení spjatých s byznysem rizik a zvýšení zájmu podnikatelů o realizaci inovačních projektů.

Novinkou v polském právu pro podnikatele je **Zákon o ombudsmanu malých a středních podnikatelů**. Je to orgán, který bude dohlížet na práva mikropodnikatelů a malých a středních firem. Ombudsman bude jmenovaný na šestileté období předsedou vlády na návrh ministra příslušného pro ekonomiku. K úkolům ombudsmana bude patřit mj. posuzování projektů zákonů týkajících se podnikatelů nebo organizační pomoc s mediací mezi podnikateli a orgány. Ombudsman bude také mohl mj. obracet se na orgány s návrhy na zákonodární iniciativu nebo na vydání právnických objasnění, informovat kontrolní orgány o nesprávnostech, požádat o zahájení správního řízení, podávat u správního soudu stížnosti a dovolání a účastnit se takových řízení s právy příslušnými státnímu zástupci.

Zákon Právo podnikatelů (dále také p.p.), který zastupuje předchozí zákon ze dne 2. července 2004 o svobodě podnikání, zavedl pravidla, kterými by se měli řídit podnikatele a správní orgány během vzájemných kontaktů. Mezi těmi pravidly, zvláštní pozornost si zaslouží tyto:

- prospěšné pro podnikatele pravidlo „co není zakázáno, je povoleno“, kterého uplatnění v oblasti daňových předpisů se těší největší pozornosti;
- pravidlo jistoty práva, podle kterého orgány, v rozsahu své působnosti, jsou povinné informovat podnikatele o podmínkách podnikání: obecných (dle čl. 15 p.p.) a individuálních interpretacích právních předpisů (čl. 34 p.p.). Naději povzbuzuje i čl. 14 p.p., dle kterého orgán bez odůvodněné příčiny neodstupuje od zažité praxe rozhodování ve věcech o stejném stavu skutečném a právnickém;
- pravidlo příznivého pro podnikatele rozhodování v případě pochybností, čili že předpisy Práva podnikatelů předpokládají, že orgán, před kterým se koná řízení, v případě neodstranitelných

pochybností ke skutečnému stavu (art. 10 odst. 2 p.p.) a pochybností ohledně znění právnícké normy (čl. 11 odst. 1 p.p.) rozhodne příznivě pro podnikatele;

- v případě nutnosti provedení orgánem kontroly, ta by měla být co nejméně zatěžující;
- Právo podnikatelů ponechává tři základní formy regulace podnikání: koncese, povolení a rejstříky regulované činnosti, ale ruší souhlasy a licence. Koncese se požaduje pro výkon činnosti v oborech, které jsou významné pro bezpečnost státu, občanů nebo důležitý veřejný zájem, pak povolení – v případech určených právními předpisy. V případě udělování koncese orgán má jistou volnost uvážení, ale povolení udělí vždy, splní-li podnikatel podmínky pro jeho získání. Zápis do rejstříku regulované činnosti se provádí po splnění podnikatelem nutných požadavků pro provozování takové činnosti.
- Zákonodárce vyhověl hlášeným postulátům a z pojmu „podnikání“ vyřadil činnost fyzické osoby, které příjem z této činnosti v žádném měsíci nepřesahuje 50% minimální odměny za práci, a která během posledních 60 měsíců nepodnikala. V následku fyzická osoba nemusí ohlásit takovou činnost v CEIDG. Musí ale z těch příjmů odvádět daň dle obecných pravidel. Je třeba kontaktovat Finanční úřad, za účelem stanovení termínu splatnosti daně. Přesáhne-li příjem v daném měsíci hodnotu 50% z částky minimální odměny za práci, podnikající osoba podá žádost na zápis do CEIDG v sedmidenní lhůtě ode dne, ve kterém přesaženo ten limit. Takovou drobnou činností může být příležitostní obchodování nebo poskytování služeb. Neohlášenou činností není činnost provozovaná v rámci společenské smlouvy civilní společnosti nebo vyžadující získání koncese, povolení nebo zápisu do rejstříku regulované činnosti. Další informace o činnosti výdělečné čili neohlášené najdete v kapitole 5.1 této příručky.
- Důležitou změnou pro podnikatele je i možnost pozastavení podnikání na delší dobu (neurčitou) a snadnější jeho znovuzahájení.

Zákon o Centrální evidenci a informaci o živnostech (CEIDG) a o Informačním místě pro podnikatele umožňuje zveřejňování v CEIDG informací z rejstříku plných mocí a prokury, a Informační místo pro podnikatele rozšiřuje působení současného servisu s informací a službami pro podnikatele www.biznes.gov.pl. Bude se tam mj. publikovat objasnění otázek z právní oblasti, které vzbuzují nejvíce pochyb. Změna v občanském zákoníku umožňuje i jednoosobovým podnikatelům stanovení prokuristů (po vzoru obchodních společností), čili velmi praktických obchodních plnomocníků. Dále se do Řádu správního řízení zavedla změna, dle které věc lze vyřizovat ústně, telefonicky, pomocí elektronické komunikace nebo jiných spojovacích prostředků, přemlouvá k tomu zájem strany, a právní předpis tomu nebrání.

Konstituce byznysu také zavádí následující řešení:

- vyřízení věci mlčky v případě žádosti na vydání povolení,
- zákaz formalismu, čili neodůvodněného podmiňování výsledku věcí tím, zda byl dodaný originál dokumentu nebo jeho ověřená kopie nebo překlad,
- příkaz přijmout neúplné písemnosti a žádosti a také
- zákaz požadování dokladů a zveřejnění údajů nevyžadovaných právními předpisy nebo takových, ke kterým orgán má přístup nejen v listinné podobě. Dle nových předpisů s souhlasem podnikatele některé úřední záležitosti bude moci vyřešit telefonicky nebo mailově.

Podmínky podnikání to také základní práva a povinnosti podnikatele, ke kterým patří:

1. Nutnost zápisu do určeného rejstříku. V návaznosti na formu podnikání subjekt podléhá zápisu do Státního soudního rejstříku nebo do Centrální evidence a informace o živnostech. Dodatečně podnikání může být spjaté s dodatečnými povinnostmi pro získání koncese nebo povolení.
2. Umístění v písemných prohlášeních, které v rámci svého podnikání se podává označeným osobám nebo orgánům daňového identifikačního čísla. Subjekt musí používat DIČ jak v právnických tak i v hospodářských záležitostech.
3. Výkon určitého podnikání v souladu s pravidly poctivé konkurence a úcty k mravům, s zásadním zájmem spotřebitelů.

4. Splnění stanovených předpisů podmínek týkajících se ochrany lidského života a zdraví, mravnosti a ochrany životního prostředí mj. se pojí s nutností dodržování bezpečnostních pravidel na pracovišti.
5. V určených případech podnikání v daném oboru bude spjaté s nutností vlastnění příslušných odborných oprávnění.
6. Umísťování na zboží právem určených značek.
7. Povinnost vedení účetnictví a vyúčtování právem předvídaných daní.

Podnikatel je osoba fyzická, právnická nebo organizační složka, která není právnickou osobou, ale je schopná k podnikání svým jménem.

1.1 Zabezpečit financování

Přístup ke zdrojům financování, zvláště pro nově vzniklé firmy, které nemají úvěrovou historii a nejčastěji ani vlastní finanční prostředky, je v tržních podmínkách ztížený. Je třeba si uvědomovat, že nově vzniklé firmy musí soutěžit s uplatněnými na trhu podniky, které mají finanční a technické prostředky a pevnou pozici na trhu. Právě proto získávání financí je jednou s nejdůležitějších výzev pro nově vzniklé podniky. K nejčastěji využívaných formám zabezpečení patří: vlastní, dofinancování z evropských prostředků, z okresních Úřadu práce, a také úvěry. **Tomu tématu se věnuje druhá část příručky „Jak provozovat a rozvíjet firmu“**

1.1.1 Platební podmínky

Podnikatel je zavázán k dodržování termínů splatnosti plateb spjatých s podnikáním. Nejdůležitější dny měsíce, na které si musíte pamatovat, jsou:

- 7. - toho dne končí lhůta pro úhradu daně z příjmů daňových poplatníků využívajících formu daňové karty,
- 10. - toho dne končí lhůta pro vyúčtování se ZUS. Termín se vztahuje na podnikatele platící příspěvky za sebe, úhrada příspěvků na Fond práce,
- 15. - toho dne končí podnikatelům zaměstnávajícím pracovníky lhůta pro úhradu příspěvků a podání ZUS přiznání,
- 20. - toho dne končí lhůta pro:
 - úhradu paušální daně z příjmů z ohlášených zdrojů příjmů,
 - úhradu zálohy na daň z příjmů právnických osob
 - úhradu zálohy na daň z příjmů fyzických osob
- 25. - toho dne končí lhůta pro vyúčtování DPH za předchozí měsíc –formulář VAT 7, a poplatníci spotřební daně vyúčtují spotřební daň.

1.1.2 Pochopit a poznat svého ZÁKAZNÍKA

Moderní marketing jednoznačně ukazuje, že jen dobrá známost svého zákazníka garantuje úspěch naše firmy, a proto navrhujeme odpověď na několik otázek, abyste lépe rozuměli svému zákazníkovi: Komu nabídněte svůj výrobek/službu? Musíte přesně vědět, kdo bude kupovat vaše výrobky. Za tímto účelem je třeba provést marketingový výzkum. Níže etapy a odkazy na příkladové dotazníky a programy pro analýzu. Rychlý marketingový průzkum pomůže vám určit zákazníka a jeho očekávání:

Volba výzkumného vzorku – potenciální a reální zákazníci

<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:YLfwM6vTyDwJ:https://poradnikprzedsiebio.rcy.pl/-jak-przeprowadzic-dobor-proby-w-tworzeniu-ankiety-internetowej+&cd=1&hl=pl&ct=clnk&gl=pl;>

Metoda – rozhovor přímo na základě dotazníku

<https://www.webankieta.pl/przyklady-ankiet/108845/rozpoznanie-potrzeb-klienta;>

Analýza výsledků <https://ankietaplus.pl/jak-to-dziala/analiza-wynikow-ankiety-online;>

<https://ankietaplus.pl/jak-to-dziala/analiza-wynikow-ankiety-online> ;

Doporučení pro vlastní aktivity <http://www.outsourcingportal.eu/pl/blog/karina-kreja/jaka-strategia-dla-msp;>

1.1.3 Zahájení podnikání cizincem

Právní podmínky, které musí splnit cizinec, stanoví **Zákon o pravidlech účasti zahraničních podniků a jiných zahraničních osob v hospodářském obratu na území PR;**
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000649/U/D20180649Lj.pdf>

Vlastní firmu v Polsku směji otevřít cizinci, kteří mají:

- status uprchlíka (včetně doplňkové ochrany),
- dočasnou ochranu,
- platnou Kartu Poláka,
- nebo souhlas s pobytem z humanitárních důvodů nebo souhlas s tolerovaným pobytem.

Procedura vydávání shora jmenovaných povolení se koná na Úřadu vojvodství v cizineckém oddělení příslušném pro cizince ve vojvodství, ve kterém dotčený cizinec bydlí:

1. O získání povolení k trvalému pobytu nebo jakýkoli jiný druh pobytu je třeba se ucházet v Úřadu vojvodství v cizineckém oddělení, nacházejícím se ve vojvodství, ve kterém dotčený cizinec má bydliště. Informace o jednotlivých procedurách vydávání povolení se nacházejí na <http://www.migrant.info.pl/pobyt-w-polsce-stan-prawny-od-01052014r.html>
2. Zahájení vlastní firmy v Polsku je třeba začít její registrací v obecním nebo městském úřadě, provedením zápisu do CEIDG. Příslušný úřad pro podání žádosti můžete nalézt pomocí databáze státních úřadů: <https://6krokow.pl/urzed-y-panstwowe/lista/>
3. Zápis vlastní firmy v Polsku nevyžaduje po cizinci jeho fyzické přítomnosti na místě – celý postup lze provést na Internetu.
4. V případě poskytnutí nějaké plné moci, doporučuje se, aby ta byla pro lepší zabezpečení zájmů cizince udělená před notářem státu, ve kterém dotčený bydlí.
5. Pamatujte se, že cizinec, který zahájil v Polsku vlastní firmu, může se ucházet o vízu na základě vedení podnikání.
6. V případě osob bez práva k podnikání na území PR, i když získali právo k činnosti formou společnosti: komanditní, komanditní akciové, s ručením omezeným a akciové, ale toto znamená jen bytí společníkem takových společností, čili uplatňování práv z podílů (nikoli zastupování společností a jednání jejím jménem). Toto právo hlavně znamená účast na zisku společnosti, ale ne vždy provádění pro ni činnosti, např. na základě manažerského kontraktu.

1.1.4 ZUS pro cizince

Způsob vyúčtování příjmů získaných cizincem je podmíněný přede vším:

- daňovou rezidenci cizince a druhu smlouvy, dle které tento vykonává povinnosti (např. zda se jedná o pracovní smlouvu, dohodu o provedení práce nebo smlouvu o provedení díla, živnost),
- stát, ve kterém se tyto povinnosti vykonává (Polsko nebo území jiného státu).

Právní předpisy o ZUS nepodmiňují pojištění v polském systému sociálního pojištění občanstvím, bydlištěm, místem pobytu apod. Význam pro povinnost úhrady těchto příspěvků má:

- skutečnost uzavření s polským subjektem např. pracovního vztahu nebo jiné smlouvy, která dle polských předpisů vyžaduje úhradu příspěvků na sociální pojištění a také
- výkon těchto pracovních úkonů na území Polska.

Tyto předpisy znamenají, že je-li cizinec zaměstnaný polským subjektem a v této souvislosti plní-li pracovní úkony na území PR, je třeba uplatnit obecná pravidla úhrady příspěvků ZUS, jako v případě polských občanů. Toto se týká jak uzavření pracovního poměru, tak i smluvního vztahu.

Dle čl. 5 odst. 2 zákona o systému sociálních pojištění, sociální pojištění se nevztahuje na cizí státní příslušníky, jejichž pobyt v Polsku není trvalého charakteru a na těch, které zaměstnávají cizí diplomatická zastupitelství, konsulární úřady, mise, zvláštní mise nebo mezinárodní instituce, ledaže mezinárodní smlouvy to upravují jinak.

Vyjmenované podmínky by měly být splněné současně, tj.:

- osoba je cizinec,
- její pobyt v Polsku nesmí mít trvalý charakter,
- je zaměstnaná v cizím diplomatickém zastupitelství, konsulárním úřadu, misi, zvláštní misi nebo mezinárodní instituci.

Cizinec pracující v Polsku nepodléhá polskému právu o sociálním pojištění, vylučuje-li to společenské právo EU nebo mezinárodní smlouva, stranou které je PR. Toto potvrzuje i individuální

interpretace předpisů ZUS ze dne 10. srpna 2016 (číslo jedn. DI/100000/43/838/2016) a příručka vydaná ZUS s názvem „Sociální a zdravotní pojištění Poláků zaměstnaných v zahraničí a cizinců pracujících v Polsku“, která je dostupná na stránkách www.zus.pl

Koordinaci pojistných systémů států EU zajišťují:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úřední věstník EU L 166 z 30.04.2004, s. 1, s pozdějšími změnami) - dále jako nařízení 883/2004,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02004R0883-20140101>

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úřední věstník EU L 284 z 30.10.2009, s. 1, s pozdějšími změnami) - dále jako nařízení 987/2009,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32009R0987>

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti (Úřední věstník EU L 344 z 29.12.2010, s. 1).

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2010.344.01.0001.01.POL

O mezinárodních smlouvách je třeba zdůraznit, že současně Polsko má uzavřené a účinné smlouvy o pojistném zabezpečení s následujícími státy mimo EU: Spojené státy americké, Kanada, Ukrajina, Makedonie, Jižní Korea, Austrálie, Černá Hora, Srbsko a Bosna a Hercegovina (vyjmenování těchto smluv mj. na stránkách:

<https://www.mpips.gov.pl/koordynacja-systemow-zabezpieczenia-spolecznego/umowy-miedzynarodowe-o-zabezpieczeniu-spolecznym/>)

Dle zákona z 27. srpna 2004 o poskytování zdravotní péče financování z veřejných zdrojů, právo ke zdravotnímu pojištění v Polsku mají mj. cizinci, kteří:

- mají občanství členského státu EU nebo členského státu Evropského družení volného obchodu (EFTA) bydlící na území těchto států.
- nemají občanství členského státu EU nebo členského státu Evropského družení volného obchodu (EFTA) – strany smlouvy o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské konfederace, kteří pobývají na polském území na základě vízy na výkon práce, povolení k časovému pobytu s výjimkou povolení na základě čl. 181 odst. 1 zákona ze dne 12. prosince 2013 o cizincích, povolení k trvalému pobytu, povolení na pobyt dlouhodobého rezidenta EU, souhlasu s pobytem z humanitárních důvodů, souhlasu s tolerovaným pobytem,
- kteří získali v Polsku status uprchlíka nebo doplňkovou ochranu a uplatňují časovou ochranu na jeho území,
- nemají občanství členského státu EU nebo členského státu Evropského družení volného obchodu (EFTA), legálně bydlí na území jiného než Polsko státu EU nebo EFTA.

1.1.5 Daň z příjmů fyzických osob

Na straně Ministerstva financí se nachází dokument o cizincích pracujících v Polsku

<https://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/05b39ecc-055a-465f-9fef-f8e690a02b3b>

Seznam smluv o prevenci dvojitého zdaňování <https://www.finanse.mf.gov.pl/abc-podatkow/umowy-miedzynarodowe/wykaz-umow-o-unikaniu-podwojnego-opodatowania>

Osobou, která má v Polsku bydliště a status tzv. polského rezidenta (s neomezenou daňovou povinností), je osoba, která:

- pobývá na území PR déle než 183 dní daňového roku nebo
- má na území PR střed osobních nebo hospodářských zájmů (centrum životních zájmů) ústanovení centra životních zájmů se pojí s nutností provedení analýzy všech okolností, které ukazují, ve kterém státu má dotyčná osoba silnější osobní a ekonomické vztahy, jako jsou třeba místo pobytu nejbližší rodiny daňového poplatníka, lokalizace vlastněných nemovitostí a jiného majetku, společenské vztahy, charakter práce, aj.).

Osoba, která v Polsku bydlí (vide kritéria výše), podléhá neomezené daňové povinnosti v PR, co znamená, že všechny ní získané příjmy, včetně získaných mimo polské území, musí být zde zdaněné. Za takových okolností se zpravidla z příjmů, které cizinec obdrží, srazí záloha na daň vypočtená dle obecných pravidel (dle daňové škály).

Osoba, která v Polsku nebydlí (dle daňových právních předpisů) je tzv. nerezidentem a podléhá tzv. omezené daňové povinnosti. Toto se projevuje tak, že zdanění podléhají zde jenom ty její příjmy, které získá na polském území. V případě, že zahraniční osoba nemá v Polsku místa bydlení, příjmy z osobně provozované ní činnosti jsou zdaněny paušálem ve výši 20% příjmů.

K doložení daňové rezidence v určitém státu slouží přede vším tzv. Potvrzení o rezidentství, které potvrzuje místo bydlení pro daňové účely a je vydávané příslušným správním orgánem státu, ve kterém daňový poplatník bydlí.

1.1.6 Potvrzení o rezidentství

Předloží-li cizinec zahraniční potvrzení o rezidentství, je třeba dodržovat znění příslušné smlouvy o prevenci podvojného zdanění

<https://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/2381711/certyfikat+rezydencji>

Získání shora jmenovaného potvrzení dává právo k:

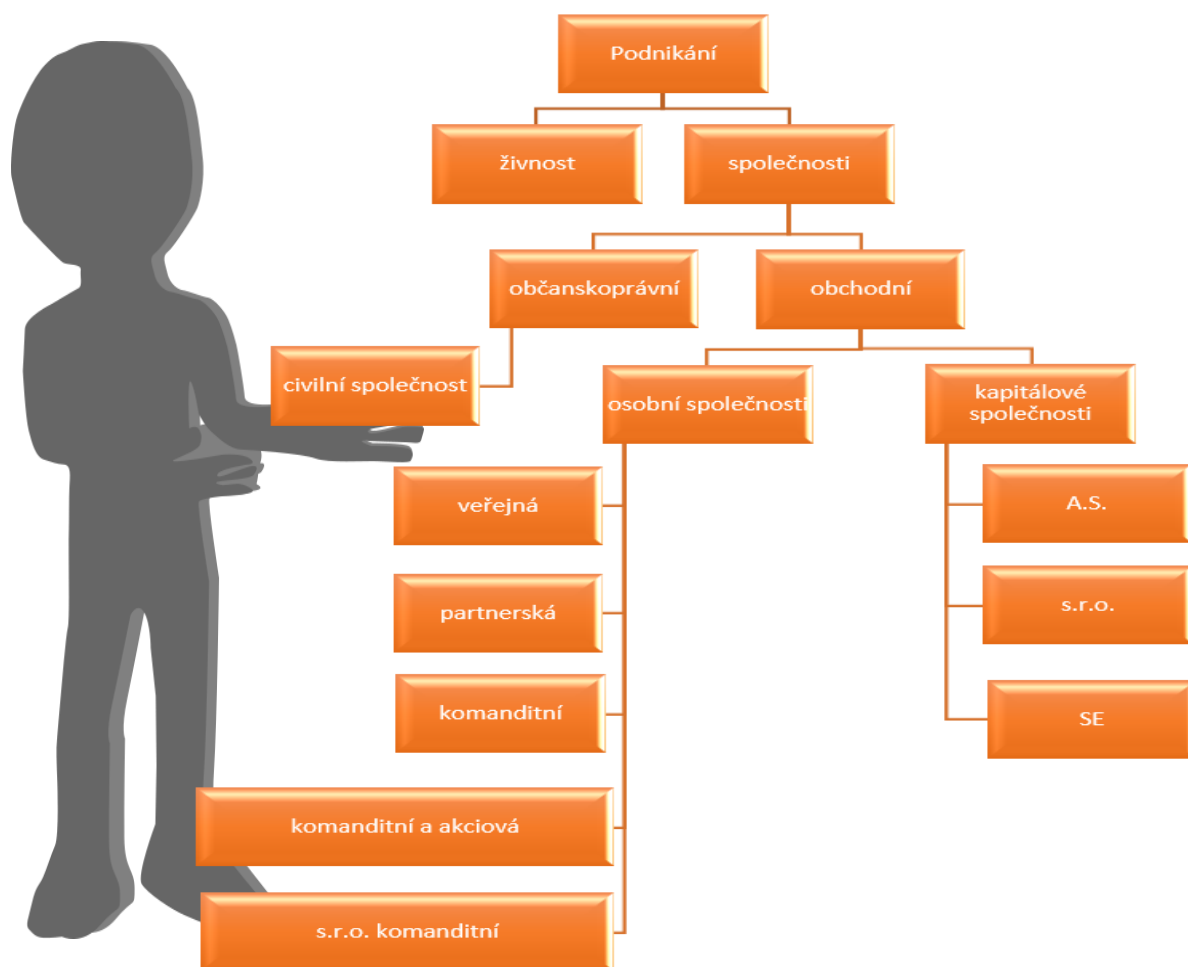
- uplatnění sazby daně vyplývající z příslušné smlouvy o prevenci podvojného zdanění nebo
- neplacení daně dle ustanovení zmiňované smlouvy.

Většina smluv o prevenci podvojného zdanění ratifikovaná Polskem předpokládá, že příjmy, které nerezident získá z výkonu svobodného povolání nebo jiné činnosti o samostatném charakteru, podléhají zdanění jen ve státu rezidentství cizince, nikoli v Polsku (seznam smluv uzavřených Polskem najdeme mj. na stránkách Ministerstva financí). Pojem „svobodné povolání“ ve smyslu velké části smluv o prevenci podvojného zdanění obsahuje zvláště samostatně vykonávanou vědeckou, literární, uměleckou, výchovnou nebo edukační činnost, dále samostatnou činnost lékařů, právníků, inženýrů, architektů, zubařů a účetních. Použití v definici formulace „zvláště“ umožňuje přičíst k té kategorii také činnost samostatného charakteru podnikanou v rámci dohod o provedení práce nebo smluv o dílo. Pamatujte si ale, že tato činnost musí být fakticky samostatná.

Dle představených právních předpisů, z odměny cizince pracujícího v Polsku na základě dohody o provedení práce nebo smlouvy o dílo, polský zaměstnavatel nemusí srazet daň, ale jen za podmínky, že zaměstnaný předloží potvrzení o rezidentství, a dle příslušné smlouvy o prevenci podvojného zdanění vyplývá, že taková odměna má být zdaněna jen ve státu, ve kterém cizinec reziduje.

2 Organizačně právní formy podnikání

Podnikatel je fyzická, právnická osoba nebo organizační složka, která není právnickou osobou, ale zvláštní zákon jí dává právní způsobilost, která podniká ve vlastním jménu. Podnikateli jsou také společníci civilní společnosti v rozsahu nimi provozovaného podnikání.

Předpisy práva počítají s několika organizačně právními formami podnikání. Obecně lze rozdělit tři skupiny:

- společnosti obchodního práva, které se řídí Zákoníkem o obchodních společnostech
- organizačně právní formy, které se řídí Občanským zákoníkem (živnost a civilní společnost)
- ostatní organizačně právní formy (nadace, sdružení, družstva, státní podniky)

Nejvíce místa v této příručce věnujeme živnosti a civilní společnosti, doporučovaným pro začátek, protože lze je snadně a nenáročně zahájit.

3 Postup zahájení podnikání v návaznosti na jeho organizačně právní formu

Postup zahajování podnikání je různý v návaznosti na volbu organizačně právní formy podniku. Níže popsáno základní rozdíly.

3.1 Postup u zahájení živnosti

Živnost je nejpopulárnější v Polsku právní formou podnikání. Vděčí za to určitě snadné a finančně nenáročné registraci podniku a možnosti volby jednoduchých forem zdanění podnikání.

Když chcete zahájit živnost, musíte podat žádost na formuláři CEIDG-1 v **Centrální evidenci a informací o živnostech** (informační a komunikační systém vedený ministrem příslušným pro ekonomiku, který slouží k evidenci podnikatelů - fyzických osob), na stránce ministerstva nebo e-PUAP. Proceduru a návod na vyplnění žádosti CEIDG-1 najdete na stránkách **Ministerstva pro podnikání a technologie**

<https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG.CMS.ENGINE/?D:614aca08-355a-472a-9408-0737e36cda31> a v **servisu s informacemi a službami pro podnikatele.**

<https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/zakladanie-firmy/chce-zalozyc-firme-jednoosobowa-samozatrudnienie/co-powinienes-wiedziec-zanim-zarejestrujesz-firme-w-urzedzie>

Dle toho, kolik má času a kde se právě nachází, budoucí podnikatel má zdarma k dispozici čtyři způsoby podání žádosti:

- osobně, v sebou zvoleném městském nebo obecním úřadu
- doporučeným dopisem (k žádosti CEIDG je připojený vlastnoruční ověřený notářem podpis žadatele)
- elektronicky s použitím bezpečného kvalifikovaného podpisu
- elektronicky podepsanou potvrzeným důvěryhodným profilem.

<https://pz.gov.pl/dt/login/login?ssot=b9b61fvc13kv61g3bu6q>

Více informací o důvěryhodném profilu (eGO), neplaceném nástroji pro potvrzování své totožnosti na Internetu (slouží jako elektronický podpis) se nachází na stránkách Ministerstva digitalizace. <https://obywatel.gov.pl/zaloz-profil-zaufany> Pomocí důvěryhodného profilu lze snadno, rychle a bezpečně odeslat nebo zkontrolovat doklady v různých úředních servisech.

Dokument CEIDG-1 je současně žádostí:

- vyjmenovanému řediteli finančního úřadu (RFÚ) ve věci připsání daňového identifikačního čísla DIČ (identifikační přihláška) nebo aktualizace údajů v kdysi podaném formuláři NIP-1 (aktualizace), a volby způsobu zdanění,
- Státní sociální pojišťovně (ZUS) nebo Státní sociální pojišťovně pro zemědělce (KRUS) ve věci přihlášení plátce příspěvků (nebo změny předchozí přihlášky) z titulu podnikání,
- Vojvodskému statistickému úřadu (VSÚ) na zápis do státního úředního rejstříku subjektů národního hospodářství a připsání čísla REGON, na změnu zápisu nebo výmaz z rejstříku.

V okamžiku, kdy se údaje objeví v informačním a komunikačním systému CEIDG, po systémové verifikaci podané žádosti, fyzická osoba získává jméno podnikatele. Potvrzení o zápisu do CEIDG (doklad potvrzující bytí podnikatelem) lze vytisknout na stránce: www.ceidg.gov.pl

Podáním dokladu ale nekončí procedura zahájení podnikání. Je ještě několik úkolů, na které nově vzniklý podnikatel musí se pamatovat. Je nutné mít firemní razítko se základními údaji o firmě, jako jsou kontaktní údaje, DIČ a REGON.

Podnikatel také otevírá firemní bankovní účet, aby mohl rozdělit finance spjaté s podnikáním od osobních. Další důležitá věc je sociální pojištění. Podáním formuláře podnikatel se přihlásí do ZUS jako plátce příspěvků. Dodatečně musí ještě přihlásit sebe (a pracovníky, které fyzická osoba chce zaměstnat) jako pojištěného sociálně a zdravotně.

Za tímto účelem je třeba vyplnit formulář ZUS ZUA. Toto přihlášení je zdarma. V případě některých druhů podnikání (třeba provozování restaurace) je nutné informovat Sanitární a epidemiologickou stanici, aby ta zkontrolovala sanitární a bezpečnostní podmínky a hygienu práce. U podnikání spjatého např. s prodejem alkoholu, aby fungovalo legálně, povinná je koncese.

3.1.1 Procedura zakládání civilní společnosti

Pravidla fungování společností v Polsku upravují dva právní akty:

- pro civilní společnost: zákon ze dne 23. dubna 1964 Občanský zákoník (Úřední věstník PL ze dne 18. května 1964),
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19640160093/U/D19640093Lj.pdf>
- pro obchodní společnosti (veřejná, partnerská, komanditní, komanditní a akciová, s.r.o. komanditní, s.r.o. a A.S.) zákon ze dne 15. září 2000 Zákoník o obchodních společnostech (Úřední věstník PL č. 94, položka 1037 se změnami).
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20000941037/U/D20001037Lj.pdf>

Společností, založení a vedení které je nejméně komplikované, je civilní společnost. Dle občanskoprávního zákoníku není ona podnikatelem a nepodléhá zápisu do evidence podnikání. Civilní společnost tvoří zvláštní subjekt, je jen vztahem závazku mezi stranami. Podnikateli jsou jen její společníci, a každý s nich odděleně zapisuje své podnikání do CEIDG. Společníci se také odděleně přihlašují k sociálním pojištěním. Následně ale společně se hlásí statistickému úřadu (pro získání čísla REGON), do ZUS (jako poplatník příspěvků zaměstnanců) a do finančního úřadu (na formuláři NIP-2 a případně hlášení společnosti s použitím formuláře VAT-R). Po těchto úkonech společníci hlásí do CEIDG skutečnost závazání civilní společnosti. Za tímto účelem se vyplňuje formulář CEIDG-1 se zvolením „změna zápisu“.

Vznik toho subjektu je podmíněn uzavřením **smlouvy mezi minimálně dvěma osobami**. Smlouva se ověřuje ve finančním úřadu, který se nachází v místě bydliště hlavního (nebo prvního) společníka. Tehdy se vybírá daň od civilně právnických úkonů, která činí 0,5% hodnoty převedeného na společnost hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku.

Čl. 865 občanskoprávního zákoníku stvrzuje jak právo, tak i povinnost každého společníka jednat za společnost. Za závazky civilní společnosti zodpovídají všichni společníci solidárně celým svým osobním majetkem. Společníkem civilní společnosti nesmí být jiná civilní společnost.

3.2 Procedura zakládání osobních obchodních společností

Právními formami podnikání o složitějším způsobu závazání a vedení jsou osobní obchodní společnosti. Osobní obchodní společnosti nejsou právními osobami, mají jen tzv. neúplnou právní způsobilost. Vlastníkem majetku je společnost, nikoli její společníci (jak je tomu v případě civilní společnosti).

Jak veřejná, tak i partnerská, komanditní nebo komanditní a akciová společnost musí být zapsaná do Státního soudního rejstříku (KRS). Založení takových právních forem podnikání je finančně náročnější než utvoření civilní společnosti. Podnikatel, který nemá dostatečnou znalost právních otázek může potřebovat pomoc právníka, aby ten mu pomohl se založením osobní společnosti. Dodatečně stojí za zmínku, že v případě těchto organizačně právních forem nelze využít některé zjednodušené formy zdanění příjmů.

3.3 Procedura zakládání kapitálové společnosti

Kapitálovými společnostmi jsou:

- Společnost s ručením omezeným
- Akciová společnost (A. S.)
- Evropská společnost (SE)

Kapitálové společnosti mají právní způsobilost.

3.3.1 Společnost s ručením omezeným

Často je považovaná za svého druhu prostředník mezi osobními společnostmi a plně kapitálovou akciovou společností. Firmu o takovém charakteru může založit jedna nebo více osob. Pro vznik společnosti nutné je:

- uzavření společenské smlouvy (požadovanými prvky smlouvy jsou: název firmy a sídlo společnosti, předmět činnosti, výše základního kapitálu, určení, zda společník smí mít více než jeden podíl a množství a nominální hodnota podílů ve vlastnictví jednotlivých společníků),
- zaplacení společníky vkladů pro výše celého základního kapitálu (dle čl. 154 § 1 zákoníku o obchodních společnostech základní kapitál společnosti musí činit minimálně 5 000 PLN),
- stanovení jednatelů společnosti (představenstva, které bude společnost řídit a jednat za ni, dozorčího orgánu, např. dozorčí rady a nebo přezkumné komise),
- provedení zápisu do Rejstříku podnikatelů v KRS.

Zmiňovaný základní kapitál se dělí na podíly. Minimální hodnota podílu je 50 PLN. Počet podílů rozhoduje o účasti na zisku.

3.3.2 Akciová společnost

Je nejvíce formalizovanou formou podnikání. Bez ohledu na hospodářský cíl (povolený právem) podléhá zápisu do Rejstříku podnikatelů v KRS. Některé druhy podnikání (jako je provozování banky, důchodové instituce, investičního fondu) musí mít tuto právní formu. Hlavní překážkou pro založení akciové společnosti je výše základního kapitálu, která obnáší 100 000 PLN.

Pro vznik akciové společnosti se vyžaduje:

- závázání společnosti zakladateli, včetně podepsání stanov,
- úhrada akcionáři vkladů pro krytí základního kapitálu,
- stanovení představenstva, dozorčí rady a valné hromady,
- zápis do Rejstříku podnikatelů v KRS

Podíly v takovém hospodářském subjektu se vydává ve formě cenných papírů (akcií) nebo podílových listů.

3.3.3 Evropská společnost

Existuje i taková forma podnikání jako evropská společnost (SE – Societas Europae). Její činnost upravují dva právní akty:

- nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (Úřední věstník ES L 294 z 10.11.2001, dále nařízení SE),
[http://orka.sejm.gov.pl/Drekywy.nsf/all/32001R2157/\\$File/32001R2157.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Drekywy.nsf/all/32001R2157/$File/32001R2157.pdf)
- zákon ze dne 4. března 2005 o evropském sdružení hospodářských zájmů a evropské společnosti (Úřední věstník PL 2005 č. 62 položka 550, dále zákon SE).
<http://erz.solidarnosc.org.pl/fm/file/Ustawa%20o%20spólce%20europejskiej%20z%20komentarzem.pdf>

Taková jednotka by měla být registrovaná v členském státu, ve kterém se nachází statutární sídlo podniku, a vzniklou situaci se zveřejňuje v Úředním věstníku Evropské unie (po předchozím zveřejnění ve státním rejstříku – pro subjekty s hlavním sídlem na území PR je to „Monitor Sądowy i Gospodarczy“). Statut společnosti je stejný ve všech členských státech. Vůči jednotce se uplatňuje stejné právní předpisy ve všech státech EU. Ten nový institut má za úkol usnadnění podnikání velkých subjektů. Jiným důvodem vytvoření takové formy je omezení správních a právnických nákladů. SE mohou zavázat jen kapitálové společnosti registrované ve státech Společenství. Minimální základní kapitál činí 120 000 eur. Akcionáři neručí za závazky společnosti. Účetnictví se vede dle právních předpisů státu, ve kterém je hlavní sídlo korporace. Účetní závěrka pro podniky s hlavním sídlem ve státu mimo Hospodářskou a měnovou unii se zhotovuje v měně dotyčného státu a v eurech.

4 Náklady na založení firmy a úlevy pro podnikatele

Náklady na založení firmy jsou různé v návaznosti na organizačně právní formu podnikání. Prvním úkonem v procesu zakládání firmy je její správná registrace. Živnost nebo civilní společnost se zapisuje zdarma. V případě společností obchodního práva nezbytné je získání zápisu do Státního soudního rejstříku – toto obnáší soudní poplatek ve výši 500 PLN a 100 PLN pro zveřejnění prvního zápisu ve věstníku „Monitor Sądowy i Gospodarczy“. Zhotovíme-li společenskou smlouvu pomocí portálu S24 (elektronicky bez návštěvy notáře) <https://ekrs.ms.gov.pl/>, neneseme dodatečně náklady a můžeme založit společnost během jednoho dne. Na portálu S24 lze také založit společnost obchodního práva se standardní smlouvou, která ve většině případů postačí. Ukáže se však, že společenská smlouva je více komplikovaná než předpokládá portál S24, musíte vyrazit za notářem a uhradit notářský poplatek podmíněný výši vkladů.

Založení podnikání a DPH

Rozhodne-li podnikatel, že chce být plátcem DPH (nebo má takovou povinnost), kromě zápisu do evidence podnikání musí vyplnit a podat příslušnému daňovému úřadu registrační formulář VAT-R <https://www.finanse.mf.gov.pl/documents/766655/1417759/VAT-R%2811%29>. Tento formulář slouží k registraci jako aktivní poplatník DPH nebo osvobozený poplatník DPH. Na stejném formuláři poplatníci mohou se přihlásit pro účely obchodů uvnitř Společenství.

Od roku 2015 je přihláška k DPH zdarma. Zrušeno také povinnost získat potvrzení o registrační přihlášce. Pokud ale podnikatel chce získat takové potvrzení, musí vědět, že jeho vydání stojí 170 PLN a je splatné v 3 denní lhůtě ode dne podání úřadu formuláře VAT-R.

4.1 Náklady na přihlášku do ZUS

V 7 denní lhůtě ode zápisu podnikání měl by podnikatel podat ZUS formulář pro přihlášení osoby pro účely pojištění:

- ZUS ZUA – má-li být plně pojištěný (podnikání je jediný titul k pojištění)
- ZUS ZZA – má-li platit jen povinné zdravotní pojištění (je v pracovním poměru a má příjem ne menší než minimální odměna za práci).

Přihlášení podnikatele do ZUS je zdarma. Vyjmenované přihlášky k pojištěním podnikatel může přiložit k žádosti CEIDG.

4.1.1 Ostatní náklady zahájení podnikání

Zahájení podnikání se pojí nejen se splněním formálních uložených právem požadavků. Důležitá je i otázka výše nákladů pro začátek, které musí nést budoucí podnikatel.

4.1.2 Náklady na daň od občanskoprávních úkonů (PCC) a notářského poplatku

V případě zakládání společnosti od smlouvy a zakladatelské listiny je třeba uhradit daň od občanskoprávních úkonů. Je-li společenská smlouva zhotovená ve formě notářského zápisu, daň vybere notář. Základem pro výpočet daně je hodnota vkladů vnesených do majetku společnosti nebo základního kapitálu. Sazba daně PCC je 0,5%.

Předpisy požadují u některých případů zhotovení zvláštní formy smlouvy, např. pro partnerskou společnost je povinná forma notářského zápisu. S tímto požadavkem se pojí dodatečné náklady na notářský zápis. Předpisy přesně určují maximální odměnu notáře za notářské úkony.

Před návštěvou zvoleného notáře je dobré se informovat, kde zaplatíte nejméně, protože každý notář stanoví vlastní sazbu (které nesmějí být vyšší než mezní hodnota ve vyhlášce). Maximální hodnota notářského poplatku se také odvíjí od výše základního kapitálu nebo vkladů společníků. Horní hodnota poplatku je určena ve vyhlášce Ministra financí ve věci maximálních sazeb notářského poplatku (Úřední věstník PL ze dne 29. června 2004). <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20041481564>

4.1.3 Povinnost zřízení firemního bankovního účtu

Vedení bankovního účtu vyplývá z povinné evidence hospodářského obratu a náklady na jeho vedení jsou různé u různých bank. Povinnost mít bankovní účet neznamená jen jeho otevření, ale také vedení jeho prostřednictvím všech plateb daně a příspěvků. Je důležité, že o všech změnách týkajících se účtu podniku je třeba informovat příslušné orgány.

Právní předpisy nebrání využití pro podnikání soukromého bankovního účtu.

Výše poplatku za vedení firemního účtu a jeho zřízení se liší v různých bankách. Tento poplatek může činit několik až skoro dvacet polských zlotých. Je třeba věnovat zvláštní pozornost výši měsíčních poplatků a provizí, které se liší od sebe v různých bankách.

4.1.4 Jiné náklady spjaté s podnikáním

Objednání razítka je další náklad, který nese budoucí podnikatel. I když právní předpisy nepožadují po podnikateli, aby měl razítko, převážně je ono nutné a požadované smluvními partnery. Cena zhotovení razítka bývá různá, záleží na zvoleném modelu, ale obecně je to částka do 30 PLN.

Pro kalkulaci nákladů je třeba si uvědomovat, že shora uvedeno jen právem požadované nebo doporučované (razítko) náklady. Kromě nich je třeba zohlednit pořízení licence, pronájem nebo koupě sídla, náklady na stroje, zařízení, počítače a ostatní nutné kancelářské potřeby.

Důležité, hlavně před zvolením organizační a právnické formy podnikání, jsou i náklady na vedení účetnictví. Náklady na vedení daňové evidence v případě volby zjednodušených forem zdanění, jako jsou: daňová karta, paušál z evidence příjmů nebo kniha příjmů a výdajů (KPiR); nejsou vysoké a obvyklé se pohybují v rozmezí 150-180 PLN hrubého měsíčně (v návaznosti na počet předaných k zaúčtování dokladů) a dodatečně poplatky za vedení personalistiky pro každou zaměstnanou osobu 20-50 PLN hrubého měsíčně. Ceny vedení účetnictví z důvodu více komplikovaných procedur začínají 800 PLN hrubého měsíčně (v návaznosti na počet předaných k zaúčtování dokladů) a dodatečné poplatky za personalistiku.

Část podnikatelů musí také pořídit si fiskální pokladnu, když jejich obrát z obchodu se soukromými osobami nebo zemědělci s paušálem přesáhl v předchozím daňovém roce částku 20 000 PLN (byla-li prodej zahájená během trvajících daňového roku, limit obrátu se počítá poměrně do doby vykonávání té činnosti v stávajícím daňovém roce). Dle modelu ceny jednoduchých fiskálních pokladen se pohybují v rozmezí 1 000-1 500 PLN. Pro nákup první fiskální pokladny můžete využít zvláštní úlevu ve výši do 90% kupní ceny (bez daně, čili čistého). Ne více ale než 700 PLN.

Kromě toho, podnikatele, kteří kupili obchodní zboží ještě před provedením zápisu do evidence (CEIDG-1) a faktickým zahájením podnikání, musí počítat s tím, že hodnota těchto nákupů nesmí být přímo započtena k nákladům na získání příjmů. Tyto nákupy by se mělo uvést pomocí úvodní inventury jako první pozici v KPiR. Hodnotu úvodní inventury se na konci roku srovná s hodnotou výsledné inventury a získaný rozdíl (kladný nebo záporný) zvedne nebo sníží náklady podniku v ročním vyúčtování.

4.1.5 Úleva na start pro podnikatele

Úleva na start je popsána v čl. 18 zákona Právo podnikatelů. Smyslem toho ustanovení je, že podnikatel, který je fyzickou osobou a s podnikáním začíná poprvé nebo je znovu zahajuje po minimálně 60 měsících ode dne jeho pozastavení nebo ukončení, a toto podnikání neslouží pro obsluhu bývalého zaměstnavatele, pro kterého podnikatel před zahájením podnikání v běžícím nebo předchozím kalendářním roku vykonával v rámci pracovního vztahu nebo zaměstnání v družstvu činnosti, které teď poskytuje v rámci podnikání, není povinen po dobu 6 měsíců ode dne zahájení podnikání přispívat na sociální pojištění.

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000646/T/D20180646L.pdf>

4.1.6 Daňové úlevy pro podnikatele

Úlevy a sračky s daní jsou důležité pro každého z nás. Zákonodárce je poskytuje na základě zvláštních sociálních a ekonomických důvodů. Dále jejich cílem je více spravedlivé zdanění a snížení zátěže, kterou můžeme nést na základě ročního daňového přiznání.

Možnost odepsání daňových úlev je podmíněná zvolenou podnikatelem formou vyúčtování daně z příjmů.

Dostupné úlevy a sračky na daních a doklady pro jejich využití:

- odečtení od příjmu (Tabulka 2)
- odečtení od daně (Tabulka 3)
- jiná odečtení:
ztráta – nevyžaduje se doklady, na základě přiznání za minulé roky
1% dan

Tabulka 1 Výše úlev a odpočtů z příjmů v roce 2018

Odpočet z příjmů v roce 2018					
Druh odpočtu	Maximální odpočet	Wymagane dokumenty	Požadované doklady	Příloha	Přiznání
IKZE (fond důchodového připojištění)	Hodnota se rovná základu daně, nevíce než 5 331,60 PLN	Doklad potvrzující hodnotu uhrazených nebo srážených příspěvků		PIT/O	PIT-36 PIT-37 PIT-28 PIT-36L
Úleva na výzkum a rozvoj	30-50% nákladů ne jednotlivé kvalifikované výdaje	Evidence kvalifikovaných výdajů a důkaz o jejich nesení		Jen na přiznání PIT	PIT-36 PIT-36L
Příspěvky ZUS	Ve výši uhrazených nebo srážených příspěvků v 2018	RMUA nebo jiný doklad potvrzující hodnotu uhrazených nebo srážených příspěvků		Jen na přiznání PIT	PIT-36 PIT-36L PIT-37 PIT-28
Vrácení nadměrných plnění	Částka včetně s daní	Potvrzení o vrácení plnění	Nebyly srážené, dříve byly zdaněné	PIT-O	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Úleva na léky	Cena léků minus 100 PLN měsíčně	Potvrzení nákladu (kdo, komu, kdy, kolik)	Lékařské potvrzení o nutnosti užívání léků	PIT-O	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Úleva na rehabilitační pomůcky	Ve výši nesených nákladů	Důkaz o nesení nákladu (kdo, komu, kdy, kolik)	Rozhodnutí o uznání zdravotní neschopnosti	PIT-O	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Úleva na vozidlo	2 280,00 PLN	Doklad o vlastnictví-spoluvlastnictví	Rozhodnutí o uznání zdravotní neschopnosti (od 2018 ne nutně I a II skupina)	PIT-O	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Dary pro církev	6% příjmů poplatníka	Doklad (kdo, kolik kdy a potvrzení přijetí)	Všechny dary se sčítají dohromady do výše 6%	PIT-O	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Dary pro sociální organizace	6% příjmů poplatníka	Doklad (kdo, kolik kdy a potvrzení přijetí)	Všechny dary se sčítají dohromady do výše 6%	PIT-O (11)	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Dárci krve	6% příjmů poplatníka	Potvrzení od krevní banky	Všechny dary se sčítají dohromady do výše 6%	PIT-O (15)	PIT-36 PIT-37 PIT-28
Internet	760,00 PLN	Doklad (kdo, komu, kolik a za co platil)	Ne více než nesené náklady, jen dva přímo po sobě jdoucí roky	PIT-O (25)	PIT-36 PIT-37 PIT-28

Zdroj: https://www.e-pity.pl/abc_podatki/ulgi-odliczenia/

Tabulka 2 Výše daňových úlev a odpočtů v roce 2018

Odpočet od daně v roce 2018					
Druh odpočtu	Maximální odpočet	Požadované doklady	Dodatečné podmínky	Příloha	Příznání
Příspěvky na zdravotní pojištění	Ve výši uhrazených nebo srážených příspěvků v 2018	RMUA nebo jiný doklad potvrzující jejich hodnotu	Jen 7,75% základu pro výpočet, nikoli 9%, které platíte	Jen příznání PIT	PIT-36 PIT-37 PIT-28 PIT-36L
Rodinná sleva na děti	1112,04/rok na 1. dítě – podmíněno výši příjmů; 1112,04/rok na 2. dítě; 2000,04 na 3. dítě; 2700 na 4. a další	Rodní list, právo k pečování o dítě	Bez odpočtu v případě podání příznání PIT-28 a PIT-36L	PIT-O	PIT-36 PIT-37
Za práci v zahraničí (aboliční)	Částka daně v zahraničí	Doklad z zahraničí (obdoba PIT-11)		PIT-O	PIT-36 PIT-37 PIT-28 PIT-36L

Zdroj: https://www.e-pity.pl/abc_podatki/ulgi-odliczenia/

Dodatečně podnikatele, kteří se dostali do těžké finanční situace, mohou využít úlevu na platbách daňových povinností. Tuto otázku upravuje zákon Daňový řád, ve kterém je zápis, že podnikatele práva k úlevám smějí využít jen v případech vážného zájmu daňového poplatníka nebo veřejnosti. Důležité je, že lze se ucházet o úlevy na všech daních, a ne jen na dani z příjmů.

K tomuto tématu je třeba také zmínit Zákon ze dne 10. května 2018 o podpoře nových investic, který je účinný od 30. června 2018. Nová právní úprava změnila způsob poskytování daňových osvobození, který dosud fungoval v rámci zvláštních ekonomických zón (SSE, které budou fungovat do roku 2026). Získání preferenčních daňových podmínek není už přímo závislé na místě investice, a současná forma SSE postupně zmizí.

Dle nového zákona podpora bude poskytována ve formě osvobození od daně z příjmů právnických a fyzických osob (CIT a PIT). Dle místa investice bude příslušet právo k tomu osvobození po dobu 10, 12 nebo 15 let. V případě investic v současných SSE je to vždy 15 let.

V novém systému klíčový význam budou mít kvantitativní a kvalitativní kritéria. K těm prvním budou hlavně patřit minimální hodnota investičních nákladů, která bude záležet od nezaměstnanosti v určitém regionu a velikosti podniku. Jakostní kritéria pak obsahují mj. druh průmyslového odvětví, úroveň vývozu a podporu zaměstnanců v procesu vzdělávání a získání nových kvalifikací.

Změnu zavádí zákon ze dne 10. května 2018 o podpoře nových investic (Úřední věstník PL z 2018, položka 1162)

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001162/O/D20181162.pdf>

5 ZUS

Státní sociální pojišťovna ZUS je instituce, do které odvádí se příspěvky na pojištění důchodové, invalidní, pro případ pracovního úrazu a nemocenské. ZUSu se předává příspěvky srážené pracovníkům, financované zaměstnavateli a osobami provozujícími živnost. Zahájení vlastního podnikání rodí hodně povinností vůči ZUS, které vyplývají z právních předpisů. Ode dne 30. dubna 2018 z povinností vůči ZUS byla vyňata tzv. drobná výdělečná činnost, která není podnikáním.

5.1 ZUS a výdělečná činnost

Od 30.04.2018 lze provozovat drobnou výdělečnou činnost bez jejího ohlášení CEIDG a bez placení příspěvků do ZUS. Provozující neohlášenou činnost nemusí se přihlásit k pojištění v ZUS a hradit za sebe jakékoli příspěvky (jak sociální, tak zdravotní). Taková činnost se nepovažuje za podnikání. Podmínkou je, že tak získané příjmy v žádném měsíci nepřesáhnou 50% minimální odměny (v roce 2018 je to 50% z 2100 PLN, čili 1050 PLN). Důležité je, že mluvíme o příjmu, nikoli zisku. Přesáhne-li příjem z činnosti v daném měsíci tento limit, ode dne přesažení počínaje, činnost se stává podnikáním a vznikne povinnost jejího ohlášení CEIDG – v 7 denní lhůtě ode dne, kdy došlo k přesahu. Den přesažení limitu příjmu je datum zahájení nahlášeného podnikání.

Neohlášenou činnost může provozovat osoba, která za posledních 60 měsíců nepodnikala. Dle přechodných předpisů (čl. 195 zákona z 6.03.2018 Předpisy zavádějící zákon – Právo podnikatelů a jiné zákony k podnikání, Úřední věstník PL položka 650) neohlášenou činnost mohou vykonávat i osoby, které v období 12 měsíců před dnem účinnosti Práva podnikatelů (tj. 30.04.2018) nebyly zapsané do CEIDG nebo jejich zápis byl vymazán z této evidence dříve než 12 měsíců před tímto dnem, i když v době posledních 60 měsíců předcházejících tomuto dni podnikaly. Neohlášenou činností nesmí být činnost provozovaná v rámci civilní společnosti.

5.1.1 ZUS a podnikání mimo zemědělství

Každá osoba, začínající podnikání mimo zemědělství, v případě že je to její jediný titul pro pojištění, je povinná platit příspěvky ZUS. V těchto souvislostech, se zahájením podnikání, začínající podnikatel má povinnost hradit pojištění: důchodové, invalidní, zdravotní a úrazové; nemocenské pojištění je dobrovolné.

Žádost na zápis do Centrální evidence a informaci o živnostech podaná na formuláři CEIDG-1 (elektronicky na webové stránce CEIDG nebo osobně – v obecním/městském úřadu nebo poštovně – s notářsky ověřeným podpisem), je současně přihlášením podnikatele do ZUS jako plátce příspěvků. Na základě této žádosti ZUS zhotovuje:

- přihlášení plátce na formuláři ZUS ZFA, a případně
- informaci na formuláři ZUS ZBA o Vášich bankovních účtech jako plátce příspěvků
- informaci na formuláři ZUS ZAA o adresách Vámi vedeného podnikání.

A tak není povinnost předávání nebo zhotovování těchto dokladů.

Zahazuje se podnikání, které podléhá zápisu do KRS, ZUS sám registruje podnikatele jako plátce příspěvků (na formuláři ZUS ZPA) po získání doplňkových údajů z finančního úřadu. Důležité je, že v případě podnikání formou jednoosobové společnosti s ručením omezeným nebo jako společník společnosti veřejné, komanditní nebo partnerské, je třeba samostatně se registrovat jako plátce pojištění (minimálně zdravotního pojištění). Každý společník takové společnosti sám hradí příspěvky na své pojištění, a tak měl by zhotovit a předat ZUS přihlášení plátce příspěvků na formuláři ZUS ZFA.

5.1.2 Úleva na úhradě příspěvků ZUS pro začínající podnikatele

Osoby zahajující podnikání mají právo, po dobu dvou let (24 měsíců) ode dne jeho zahájení, k úhradě snížených příspěvků na sociální pojištění. V případě placení nejnižších možných příspěvků ZUS je třeba ale si pamatovat, že v budoucnu výše pobíraného plnění také bude patřit k nejnižším možným.

Tato úleva se nevztahuje na podnikatele, které v rámci podnikání poskytují stejné služby svému bývalému zaměstnavateli, které vykonávali u něj v období dvou let před dnem zahájení podnikání. Úlevu ale mohou využít ti, kteří byli v pracovním vztahu se svým bývalým zaměstnavatelem, ale v předchozím a současném daňovém roce nebyli pracovníky jeho firmy. Dále osoby, které chtějí využít preferenční výměr příspěvků musí přiznat, že po dobu 60 měsíců před zahájením toho podnikání neprovozovaly jiné podnikání mimo zemědělství. Navíc, zvýhodněné podmínky placení příspěvků ZUS nesmějí využít:

- společníci společnosti veřejné, komanditní nebo partnerské,
- osoba, která je společníkem jednoosobové s.r.o.,
- tvůrci a umělci.

5.1.3 Zvýhodněné příspěvky ZUS pro začínající podnikatele

- 1) Sociální pojištění = V 2018 minimální základ pro výměr příspěvků pro sociální pojištění pro osoby začínající podnikání činí 630 PLN, čili 30% částky minimální odměny za práci (**30% x 2100 PLN=630 PLN**).

V souvislosti se shora uvedeným příspěvků ZUS na jednotlivé části sociálního pojištění obnáší:

- důchodové pojištění -**122,98 PLN (19,52%)**
- invalidní pojištění – **50,40% (8%)**
- úrazové pojištění – **10,52 PLN (1,67 % pro firmy pojišťující do 9 osob)**
- zpravidla procentní sazba úrazového pojištění se stanoví individuálně pro každého plátce (**0,67% až 3,33%**).

Dohromady součet příspěvků měsíčně (spolu s dobrovolným nemocenským pojištěním) v roce 2018 činí **199,34 PLN**.

Bylo-li podnikání zahájeno uprostřed měsíce, minimální základ se proporcionálně sníží. Částku minimální odměny se rozděluje na počet dnů daného měsíce a násobí počtem dnů, za které se platí příspěvky a během kterých se podléhá pojištěním, např. podnikání bylo zahájeno 12. června, takže:

$$630 \text{ PLN} / 30 \text{ dnů} \times 19 \text{ dnů} = 399 \text{ PLN}$$

- 2) Zdravotní pojištění – základem výměru toho příspěvku je částka, která nesmí být nižší než **75 % průměrné měsíční odměny za práci ve 4. čtvrtletí předchozího roku** (počítaje vyplacení zisku), která v roce 2018 činí **4739,91 PLN**. Základ pro výměr příspěvku na zdravotní pojištění v roce 2018 činí **3554,93 PLN** a samotný příspěvek **319,94 PLN**. Výše příspěvku na zdravotní pojištění je **9% základu**. Důležitá je i informace, že jeho část lze odečíst od daně. Tato sazba je **7,75% základu výměru**. Jinak než v případě sociálního pojištění neplatí pravidlo proporcionálního výpočtu i když podnikání bylo zahájeno v polovině měsíce.
- 3) Fond práce – základem výměru příspěvku na Fond práce je stejná částka jako u výpočtu příspěvků na sociální pojištění, ale bez ročního omezení. Čili podnikající osoby jsou povinné hradit příspěvky ZUS na Fond práce jen tehdy, jsou-li stanovené od částek základu výměru příspěvků na sociální pojištění, které obnáší, v přepočtu na měsíc, nejméně hodnotu minimální odměny za práci. A tak osoba zahajující podnikání, která využívá zvýhodněná pravidla úhrady příspěvků, nemusí přispívat do Fondu práce, protože její základ výměru příspěvků na důchodové a invalidní pojištění je nižší než částka minimální odměny (v roce 2018 to je 2100 PLN). Dodatečně podnikatele: žena nad 55, muž nad 60 let, jsou osvobozeni od příspěvků na Fond práce.

Ke shrnutí, náklady na zvýhodněné příspěvky ZUS po dobu prvních 24 měsíců pro zahajující podnikání mimo zemědělství **v roce 2018** jsou **503,84 PLN** bez dobrovolného nemocenského pojištění a **519,28 PLN** s dobrovolným nemocenským pojištěním. Je důležité, že po 24 měsících, během kterých se přispívalo ve zvýhodněné výši, je třeba se vypsat z pojištění s kódem 05 70 xx a opakovaně zapsat s kódem 05 10 xx. Nutné je podání priznání s vyúčtováním, ve kterém se uvádí platný základ pro výměr výši příspěvků.

5.1.4 Základní sazby ZUS

Pro výpočet výši základních příspěvků na sociální pojištění využívá se minimální základ pro výměr, **čili 60% předpovídané průměrné měsíční odměny.**

<http://www.zus.pl/baza-wiedzy/skladki-wskazniki-odsetki/skladki/stopy-procentowe-skladek-na-ubezpieczenia-spoleczne>

Tabulka 3 Výše příspěvků na sociální a zdravotní pojištění a do Fondu práce v období duben až prosinec 2018.

Druh příspěvku	S dobrovolným nemocenským pojištěním	Bez dobrovolného nemocenského pojištění
Sociální pojištění	843,45 zł	778,14 zł
Zdravotní pojištění	319,94 zł	319,94 zł
Fond práce	65,31 zł	65,31 zł
CELKEM	1228,70 zł	1163,39 zł

Podrobné informace týkající se práv a povinností vůči ZUS jsou dostupné v Příručce pro zahajující podnikání na stránce:

http://www.zus.pl/documents/10182/167567/przewodnik_dla_rozpoczynajacych_dzialalnosc.pdf/2c941ac8-8e3f-4dfe-80a1-1d2340d908ce

5.1.5 Přihlášení osob, které budou pojištěné

Podnikatel musí přihlásit k pojištění sebe, své zaměstnance, vykonavatele dohody o provedení práce a osoby, které budou spolupracovat v rámci podnikání nebo jiné pojištěné. Pro přihlášení se k příslušným pojištěním platí 7 denní lhůta od okamžiku zahájení podnikání. Pro přihlášení pracovníků, vykonavatelů dohody o provedení práce a osob, které budou spolupracovat, platí lhůta 7 dnů od podepsání s nimi pracovních smluv, zahájení výkonu dohody o provedení práce nebo spolupráce (spolupracující osoby). Je třeba si pamatovat, že k zdravotnímu pojištění mělo by se také přihlásit rodinné příslušníky pojištěných (čili manžele, děti a rodiče), které nejsou pojištěny.

5.2 KRUS a podnikání v zemědělství

KRUS – Státní sociální pojišťovna pro zemědělce. Do této instituce se odvádí příspěvky osob pracujících v zemědělství.

5.2.1 Výše příspěvků na sociální pojištění zemědělců

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników zmienia się, co kwartał i zależy od wielkości gospodarstwa rolnego oraz od faktu czy rolnik prowadzi dodatkowo jeszcze działalność gospodarczą. Przykładowo składka za ubezpieczenie społeczne rolników w III kwartale 2018 roku wynosi 399 zł za kwartał dla rolników prowadzących gospodarstwo rolne do 50 ha. Rolnicy posiadający gospodarstwo rolne wielkości do 50 ha oraz dodatkowo prowadzący działalność gospodarczą odprowadzają składki w wysokości 672 zł kwartalnie (dane za III kwartał 2018 r.). Warto zwrócić uwagę na wysokość składki odprowadzanej do ZUS, co miesiąc a składki płacone w KRUS kwartalnie – różnica jest ogromna.

5.2.2 Přihlášení osob, které budou pojištěné

Zemědělec, který současně podniká, nemusí se vzdávat zemědělského pojištění KRUS a přejít do ZUS. Může nadále být pojištěn v KRUS pokud splní příslušné podmínky čl. 5a zákona o sociálním pojištění zemědělců

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19910070024/U/D19910024Lj.pdf>

5.3 Plánované změny od ledna 2019

Od počátku roku 2019 nejmenší firmy – za splnění určitých požadavků – přestanou platit příspěvky paušální formou. Daň pro ZUS bude podmíněná výší dosahovaných příjmů. Tak se mění pravidlo, které léta se zdálo neměnitelné a předpokládalo, že příspěvek musí mít pevnou výši – a to bez ohledu na to, zda podnikatel má malou lokální opravnu elektrického zařízení nebo je úspěšný programátor s příjmem čtyřikrát vyšším než celostátní průměr.

Možnost platit příspěvky v návaznosti na výši příjmů je vyhrazená pro firmy, kterých roční příjem za předchozí rok nepřesáhl 63 000 PLN. Výhoda placení nižších příspěvků je ale časově omezená do maximálně 36 měsíců. Možnost úhrady příspěvků ZUS ve výši závislé na příjmu nevyužijí osoby, které v předchozím kalendářním roku zvolily formu daňové karty. Toto řešení není také pro osoby, které vykonávají podnikatelskou činnost pro bývalého zaměstnavatele, pokud v rámci podnikání dělají to, co dříve bylo jejich pracovní náplní. Nakonec, podnikatele, kteří chtějí využít to řešení, musí doložit, že v předchozím kalendářním roku podnikali po dobu minimálně 60 dní.

6 Formy daně z příjmů

ABD daní <https://www.finance.mf.gov.pl/abc-podatkow/informacje-podstawowe>

Daň z příjmů je přímou daní, což znamená, že zatěžuje daňového poplatníka v návaznosti na výši jeho příjmů.

Účinné právní akty, kterým podnikatel musí dodržovat:

- Zákon o dani z příjmů fyzických osob ze dne 26. července 1991 (Úřední věstník PL č. 14 položka 176 se změnami) dále jako „UPDOF“
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19910800350/U/D19910350Lj.pdf>
- Zákon o paušální dani z příjmů pro některé příjmy fyzických osob ze dne 20. listopadu 1998 (Úřední věstník PL z 1998 č. 144 položka 930) dále jako „UORPD“
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19981440930/U/D19980930Lj.pdf>
- Zákon ze dne 29. srpna 1997 – Daňový řád (Úřední věstník PL z 1997 č. 137 položka 926), dále jako „OP“
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000800/U/D20180800Lj.pdf>
- Zákon o dani z příjmů právnických osob ze dne 15. února 1992 (Úřední věstník PL z 2000 č. 54 položka 654 se změnami) dále jako „UPDOS“
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19920210086/U/D19920086Lj.pdf>

Výpočet příjmů v zahraničí získaných polskými daňovými rezidenty popisuje Státní daňová správa https://www.finance.mf.gov.pl/c/document_library/get_file?uuid=0f4a5d62-7d88-4027-8b6b-c9eb2eb4bd1c&groupId=766655

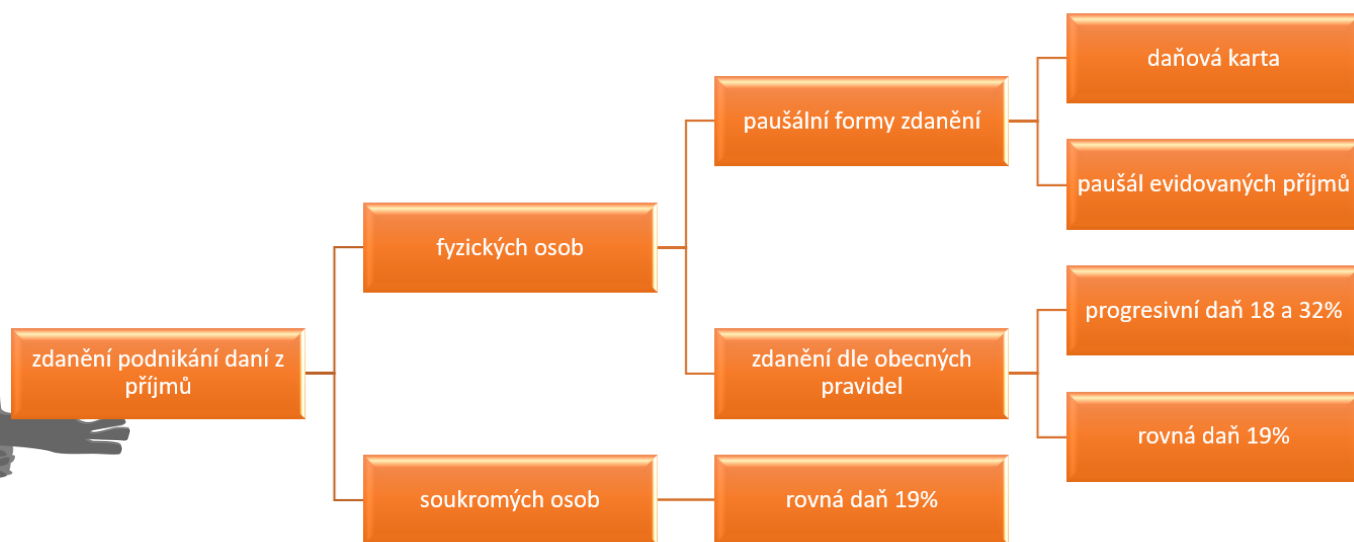
6.1 Volba způsobu zdanění

Příjmy z neohlášené činnosti jsou pro účely PIT uznávány za příjmy z jiných zdrojů (čl. 20 odst. 1Ba UPDOF), zdanitelné dle daňové škály. Osoba, která je získává není povinná platit měsíční zálohy na daň. Nevede ani daňové knihy příjmů a výdajů, i když by měla evidovat příjmy pro stanovení, zda tyto nepřesahují limit. V zákoně o dani z příjmů fyzických osob ale není určena jak povinnost tak ani forma vedení takové evidence. Po přesazení limitu příjmů, mělo by se podat žádost na zápis do CEIDG a následně příjmy pro účely PIT budou kvalifikované jako příjmy z podnikání ode dne:

- podání této žádosti, byla-li podaná v zákonné 7 denní lhůtě ode dne přesazení limitu,
- následující den, po skončení 7 denní lhůty, byla-li žádost podaná po termínu.

6.2 Volba způsobu zdanění

Daň z příjmů platí jak fyzické, tak i právnické osoby. Daňový poplatník podnikající na území Polska může si zvolit formu zdanění svého byznysu daní z příjmů. Může zvolit:

6.3 Daň z příjmů právnických osob

V případě právnických osob platí daň z příjmů ve výši 19% základu daně. Sazba daně z příjmů právnických osob je rovná. <https://www.pit.pl/stawki-podatku-cit/>

Pro zdanění civilních, veřejných, partnerských, komanditních a komanditních a akciových společností se neuplatňuje předpisy zákona o dani z příjmů právnických osob. Zdanění „daní z příjmů podléhají jednotliví společníci [...] Takže v návaznosti na to, zda společníky společnosti bez právní subjektivity jsou fyzické nebo právnické osoby, pro jejich zdanění uplatňuje se buď předpisy zákona o dani z příjmů právnických osob anebo zákona o dani z příjmů fyzických osob“.

Nejen osoby zakládající vlastní firmu volí formu zdanění. Každý daňový poplatník, bez ohledu na to, jak dlouho funguje na trhu, může, jako podnikatel, změnit formu zdanění. Tuto možnost má do 20. ledna každého kalendářního roku. Ve většině případů, když podnikatel neprovede žádné změny, finanční úřad automaticky zvolí pro něj takovou formu zdanění, jaká platila pro něj v předchozím roku.

Volba formy zdanění je velmi důležitá pro fungování firmy. Chybné rozhodnutí nejčastěji působí dodatečné finanční náklady. Stojí za to, podrobně se seznámit s tím, jak fungují jednotlivé formy zdanění daní z příjmů.

6.4 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob upravují zákony:

- Zákon ze dne 26. července 1991 o dani z příjmů fyzických osob (Úřední věstník PL z 2018, položka 200 se změnami), který podrobně reguluje zdanění touto daní

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19910800350/U/D19910350Lj.pdf>

- Zákon ze dne 20. listopadu 1998 o paušální dani z příjmů pro některé příjmy fyzických osob (Úřední věstník PL z 2017, položka 2157 se změnami), který se týká zdanění osob v užším rozsahu:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19981440930/U/D19980930Lj.pdf>

- podnikajících mimo zemědělství,
- majících příjmy z nájemní smlouvy, pronájmu, pachtu, dalšího pachtu nebo jiných smluv o obdobném charakteru, nejsou-li tyto smlouvy uzavírané v rámci podnikání mimo zemědělství,
- duchovních,
- platících paušál evidovaných příjmů nebo formou daňové karty nebo paušální daň z příjmů duchovních osob.

Ministerstvo financí na stránce <https://www.finanse.mf.gov.pl/pit/informacje-podstawowe> umístilo základní informace pro porozumění klíčových pojmů, tj.:

- kdo je daňový poplatník,
- co je předmětem zdanění fyzických osob,
- co jsou zdroje příjmů,
- co jsou příjmy,
- co se uznává za náklady na získání příjmů,
- jaké jsou způsoby výpočtu daně,
- jaké jsou druhy vybírání daně,
- jaká daňová přiznání je třeba podat.

Mimo rozsah obou zákonů jsou příjmy:

- ze zemědělství, s výjimkou příjmů ze zvláštních druhů zemědělské výroby,
- z lesního hospodářství ve smyslu zákona o lesích,
- regulované předpisy o dani z dědictví a darů,
- založené činnosti, které nemohou být předmětem právnicky účinné smlouvy,
- z rozdělení společného majetku manželů následkem ukončení nebo omezení společného vlastnictví a z příjmů z titulu vyrovnání majetků po ukončení výlučného vlastnictví manželů nebo smrti jednoho z nich,
- podnikatele v lodní dopravě, která je zdaněná dle pravidel zákona ze dne 24. srpna 2006 o dani z tonáže (Úřední věstník PL z 2014, položka 511 se změnami)
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20061831353/U/D20061353Lj.pdf>
- zdaněné dle pravidel zákona ze dne 6. července 2016 o aktivizaci lodního průmyslu a doprovodných odvětví (Úřední věstník PL, položky 1206 a 1948)
<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20160001206/U/D20161206Lj.pdf>
- z plnění pro uspokojení potřeb rodiny, o kterých projednává čl. 27 Rodinného a pečovatelského zákoníku, které spadají do společného jmění manželů.

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19640090059/U/D19640059Lj.pdf>

6.4.1 Způsoby výpočtu daně

Zákon počítá s následujícími způsoby výpočtu daně:

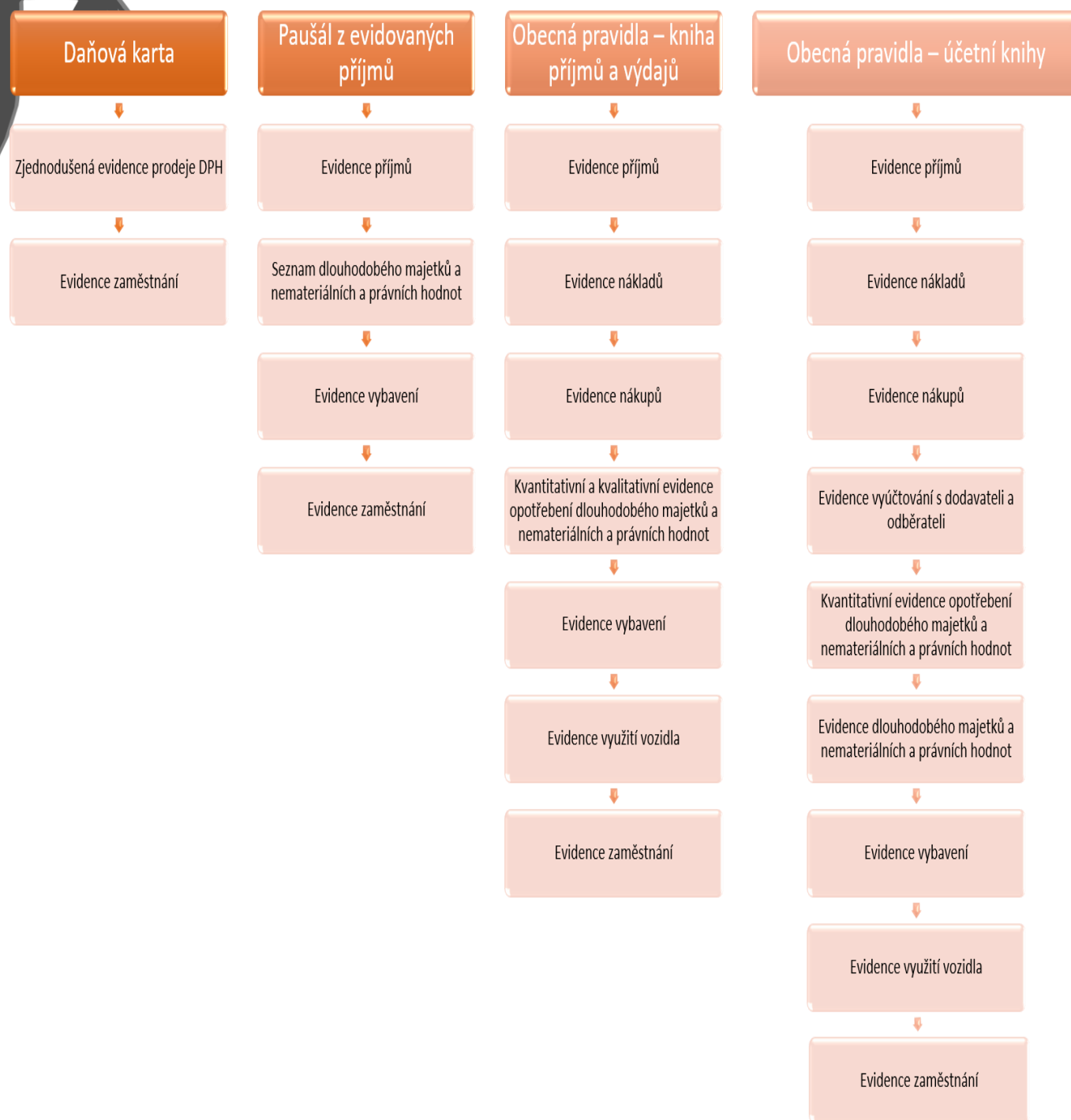
- dle daňové škály – čl. 27 odst. 1,
- 19% daň z příjmů z podnikání mimo zemědělství nebo z příjmů ze zvláštních druhů zemědělské výroby (volba tohoto způsobu zdanění se koná formou písemného prohlášení daňového poplatníka; takto zdaněné příjmy se nepojí se příjmy z jiných zdrojů – čl. 30c,
- v paušální formě od příjmů (zisků) určených ve čl. 29, 30 a 30a, které se nepojí se příjmy z jiných zdrojů,
- 19% daň z kapitálových příjmů, třeba z prodeje cenných papírů nebo obdobných investičních nástrojů (takto zdaněné příjmy se nepojí se příjmy z jiných zdrojů) – čl. 30b,
- 19% daň z příjmů získaného prodejem nemovitosti a práv určených ve čl. 10 odst. 1 bod 8 písmena a) až c),
- 19% daň z příjmů ovládané zahraniční společnosti získaných daňovým poplatníkem s místem bydlení na území PR – čl. 30f odst. 1.

6.4.2 Seznam evidencí požadovaných v případě jednotlivých forem zdanění podnikání daní z příjmů

Ministerstvo pro rozvoj vytvořilo Informační a služební servis pro podnikatele, ve kterém potenciální podnikatel může získat vědu s široké nabídky informací o různých otázkách

<https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/zakladanie-firmy/chce-zalozyc-firme-jednoosobowa-samozatrudnienie/co-powinienes-wiedziec-zanim-zarejestrujesz-firme-w-urzedzie/wybor-formy-opodatkowania-dzialalnosci-i-rodzaje-ksiegowosci>

6.4.3 Paušální formy zdanění příjmů fyzických osob

Podnikatele, po splnění stanovených podmínek (vide níže), mohou si zvolit jednu ze dvou forem paušálního zdanění, tj. paušálu z evidovaných příjmů nebo daňové karty. Pravidla zdanění těch forem jsou představená v zákoně ze dne 20. listopadu 1998 - o paušální dani z příjmů pro některé příjmy fyzických osob (Úřední věstník PL z 1998 č. 144 položka 930 s pozdějšími změnami)

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19981440930/U/D19980930Lj.pdf> Karta podatkowa

6.4.3.1 Karta podatkowa

Daňová karta je nejjednodušší formou paušálního zdanění podnikání určená hlavně pro malé subjekty. Podnikatel, který využívá tu formu zdanění je povinen každý měsíc odvést daň finančnímu úřadu. Tato částka je obvyklé nízká a záleží od dosahovaného příjmu.

Sazby pro kartu podléhají každoročnímu navýšení dle ukazatele růstu cen zboží a spotřebních služeb v období tří prvních čtvrtletí předchozího daňového roku v poměru ke stejnému období o rok dříve. Výše sazeb není navázaná na výši dosahovaných příjmů. Tato sazba je podmíněná:

- druhem podnikání,
- počtem obyvatel v obci, na území které podnikatel provozuje svoji činnost,
- počtem zaměstnanců.

Může být navýšena nebo snížena o 50% na žádost daňového poplatníka nebo z moci úřední. V případě zvolení daňové karty jako způsobu vyúčtování daně, odpadá povinnost vést účetnictví nebo podávat tradiční přiznání PIT.

„Uživatelé karty“ nemusí každý kalendářní rok volit formu tu zdanění. Nezmění-li do 20. ledna formu zdanění, finanční úřad jim prodlouží dřívější volbu o další rok. Stačí také, když poplatník uhradí paušální částku stanovenou rozhodnutí z předchozího roku, a nadále bude spadat do této skupiny podnikatelů.

Věnujte pozornost tomu, že daňový poplatník na právo rezignovat na zdanění formou daňové karty během 14 dní ode dne doručení rozhodnutí stanovujícího výši paušálu. Dodatečně, podnikatel musí průběžně informovat správce daně o změnách od doby podání žádosti na formuláři PIT-16 <https://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/5125734/Form-PIT-16-14-2016.pdf> má pro to 7 dní.

Sazby daňové karty pro rok 2018 jsou zveřejněné ve sdělení Ministra pro rozvoj a finance z 21. listopadu 2017.

<https://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/5980329/Obw.+MRiF+MP+2017+poz.+1111.pdf>

Podnikatel, aby směl využívat kartu, musí splnit následující podmínky:

- funguje na polském území,
- neprovozuje jiné podnikání mimo zemědělství,
- jeho manžel nepodniká ve stejném oboru,
- nevyužívá služby sebou zaměstnaných osob, s výjimkou speciálních služeb,
- nevytváří produkty zdaněné spotřební daní dle zvláštních právních předpisů.

6.4.3.2 Paušál z evidovaných příjmů

Paušální forma je určena jen jisté skupině daňových poplatníků – především fyzickým osobám podnikajícím samostatně, ve formě civilní nebo veřejné společnosti. Dodatečnou podmínkou pro využití této formy zdanění je získání během předchozího daňového roku:

- příjmů z podnikání provozovaného jen samostatně ve výši nepřesahující 250 000 eur,
- příjmů výhradně z podnikání ve formě společnosti ve výši příjmů společníků nepřesahující 250 000 eur.

Limity pro samostatné podnikání a provozování společnosti jsou určené zvláštními právními předpisy. <https://www.pit.pl/limity-dla-ryczaltu/> Provozoval-li podnikatel v minulém daňovém roku samostatné podnikání a současně společnost, pro výpočet limitu, tyto příjmy se nesčítají.

V případě této metody, **základem daně je příjem** dosažený podnikatelem **bez zohlednění nákladů**. Pro výpočet daně je třeba vést evidenci příjmů, do které se zahrnuje veškerou prodej spjatou s podnikáním. Čl. 14.1. UPDOF, podnikatel musí podat písemné prohlášení o zvolení této formy

zdanění řediteli finančního úřadu příslušně dle místa bydlení. Přihlášku je třeba podat v termínu do jednoho dne před zahájením podnikání – ne později než v dnu získání prvního příjmu. Daňoví poplatníci mohou také ohlásit volbu té formy zdanění už na registračním formuláři CEIDG-1.

Paušál lze uplatnit pro osoby, které chtějí vykonávat podnikání mimo zemědělství nebo některá svobodná povolání (např. porodní asistentky, zdravotní sestry, lékaře) za podmínky, že tuto činnost budou poskytovat osobně fyzickým osobám. Dle čl. 8 zákona o paušální dani z příjmů z některých příjmů, paušálním plátcem nesmí být daňový poplatník, který dříve se rozhodl pro zdanění příjmů formou daňové karty. Dle čl. 8 zákona o paušální dani z příjmů z některých příjmů fyzických osob, evidovaný paušál nemůžou využít poplatníci daně, kteří:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19981440930/U/D19980930Lj.pdf>

Paušální zdanění vylučuje možnost společného vypočtení daně s manželem nebo dítětem!!!

Rozlišuje se 5 sazeb paušálu z evidovaných příjmů: 20%, 17%, 8,5%, 5,5%, 3%

<http://www.wskazniki.gofin.pl/8,97,2,ryczalt-od-przychodow-ewidencjonowanych.html>

Povinnosti paušálních plátců:

- mít a uchovávat důkazy o pořízení zboží,
- vedení seznamu dlouhodobého majetku a nemateriálních a právnických hodnot,
- vedení evidence příjmů (pro každý daňový rok zvláštně) a evidence vybavení,
- uchovávání evidence a důkazů, na základě kterých se provádí zápisy do evidence, a také důkazů o nákupu, v provozovně nebo, je-li podnikání provozované formou společnosti, v sídle nebo účetní firmy, která zabývá se vedením těchto evidencí,
- vyzoomění příslušného ředitele finančního úřadu v 7 denní lhůtě ode dne uzavření smlouvy s účetní firmou na svěřením vedení evidencí.

Paušální plátce musí vést evidenci příjmů, protože daň hradí na jejich základě. Finanční úřad se nezabývá náklady nesenými podnikatelem v rámci takového byznysu, a tím ani dosaženým ziskem. Vzorná evidence příjmů na <http://www.druki.gofin.pl/ewidencja-przychodow,wzor,920,17.html>

6.4.4 Zdanění dle obecných pravidel

Fyzické osoby, civilní a osobní společnosti, které nejsou kapitálovými společnostmi, smějí zvolit zdanění podnikání dle obecných pravidel. Toto zdanění může mít formu progresivní nebo rovnou <https://www.finance.mf.gov.pl/pit/stawki-podatkowe>.

6.4.4.1 Progresivní daň (18 a 32%)

Progresivní daň bývá jinak jmenovaná daňovou škálou

<https://www.finance.mf.gov.pl/pit/kalkulator-pit>.

Základ pro výpočet daně v PLN		Daň obnáší	
nad	pod		
	85 528	18%	
85 528		15 395, 04 PLN +32% z částky nad 85 528 PLN	minus částka zmenšující daň

Od 1. ledna 2017 částka zmenšující daň v daném daňovém roce je podmíněná výši dosaženého zisku a od 1. ledna 2018 činí:

1440 PLN – pro základ výpočtu nepřesahující částku 8 000 PLN;
 1 440 PLN snížené částkou získanou dle vzoru: $883,98 \text{ PLN} \times (\text{základ daně} - 8\,000 \text{ PLN}) \div 5\,000 \text{ PLN}$ – pro základ daně nad 8 000 PLN a nepřesahující částku 13 000 PLN;
 556,02 PLN - pro základ daně nad 13 000 PLN a nepřesahující částku 85 528 PLN;
 556,02 PLN snížené částkou získanou dle vzoru: $556,02 \text{ PLN} \times (\text{základ daně} - 85\,528 \text{ PLN}) \div 41\,472 \text{ PLN}$ – pro základ daně nad 85 528 PLN a nepřesahující částku 127 000 PLN.
 Daňoví poplatníci dosahující zisk nad 85 528 PLN od částky nad ten limit zaplatí daň z příjmů ve výši 32%.

6.4.4.2 Rovná daň (19%)

V případě rovné daně platí sazba 19%. Daňový poplatník může zvolit tu formu zdanění do 20. ledna kalendářního roku. Takže toto datum je závazné pro všechny možné formy zdanění. Nemění-li daňový poplatník svoji volbu, finanční úřad předpokládá, že způsob zdanění se nemění. Pokud ale aspoň jeden společník společnosti změní dosavadní formu zdanění na rovnou daň, všichni společníci musí rezignovat na jakoukoli paušální formu (kterou dříve deklarovali) a řídit se obecnými pravidly (nejedná se jen o rovnou daň, může být i progresivní).

Zvolí-li daňový poplatník rovnou daň, nemá právo vyúčtovat roční daňové příznání společně s manželem. Subjekt také přichází o možnost uplatnění daňových slev.

Níže najdete informační brožury týkající se daně PIT pro daný daňový rok

<https://www.finance.mf.gov.pl/pit/broszury-informacyjne/2018>.

6.4.5 Částka osvobozená od daně

Částku osvobozenou od daně lze vypočítat na stránce <https://www.e-pity.pl/kwota-wolna-od-podatku-2018-kalkulator/>

Stojí za zdůraznění, že v případě že daňový poplatník dosáhne zisk ve výši 127 000 PLN, nemá nárok na částku osvobozenou od daně.

6.4.6 Limity v podnikání

Platné limity opisů jednorázové amortizace v roce 2018 pro podnikání daňových poplatníků zahajujících činnost a malých poplatníků opravňují k:

- zdanění evidovaným paušálem,
- k uznání za malého daňového poplatníka (jednorázová amortizace, čtvrtletní zálohy)
- umožňují čtvrtletní výpočet evidovaného paušálu,
- zavazují k vedení účetních knih v roce 2018

https://www.finance.mf.gov.pl/pit/limity-w-dzialalnosci-gospodarczej/-/asset_publisher/j25S/content/limity-w-dzialalnosci-gospodarczej-2018-r-1?redirect=https%3A%2F%2Fwww.finance.mf.gov.pl%2Fpit%2Flimity-w-dzialalnosci-gospodarczej%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_j25S%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_pos%3D1%26p_p_col_count%3D2#p_p_id_101_INSTANCE_j25S

6.4.7 Vedení účetních knih

Podnikatel, který přesáhl minimální limit příjmů za předchozí rok, tj. 2 000 000 eur, čili momentálně 8 627 400 PLN (přepočteno dle průměrného kurzu euro vyhlášeného Polskou národní bankou prvního pracovního dne října v předchozím roku), je zavázán k vedení účetních knih v běžícím roce. Tuto povinnost subjektu definují předpisy Zákona o účetnictví, čl. 2

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180000395/U/D20180395Lj.pdf>

Je pravidlem, že každý rok daňový poplatník, kteří chtějí dobrovolně vést účetní knihy od příštího roku, musí do 31. prosince informovat o tom příslušný k dani z příjmů finanční úřad.

6.4.8 Kniha příjmů a výdajů

Zkrátka KPiR. Vedení této knihy je totožné se zdaněním dle obecných pravidel.

<https://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/5232313/Rozp-MF-2016-467-ksiega-przychodow.pdf>

Dle obecných pravidel daňový poplatník vede evidenci pro potřeby daně z příjmů a daně DPH. Tyto dvě evidence se do velké míry s sebou shodují, takže existuje možnost vést jen evidenci DPH.

https://www.finance.mf.gov.pl/pp/komunikaty-prawne/-/asset_publisher/qqR2/content/id/5979575

KPiR je pro daňového poplatníka povinná ode dne zahájení podnikání nebo, v případě pokračování, ode dne 1. ledna.

7 Daň DPH a ostatní daně

DPH je daní z přidané hodnoty, která je daní nepřímou, výnosovou, kterou je celkově zatížený finální spotřebitel. Vypořádání daně spočívá ve výpočtu daně na výstupu ze zdaněné činnosti a odečtení daně na vstupu, která je zahrnutá do ceny zboží nebo služby, pořizovaných podnikatelem v souvislosti s jeho podnikáním. Podnikatelům, díky mechanismu jeho odečtení, daň DPH je teoreticky lhotejná. Státní předpisy o DPH jsou koherentní s těmi společenskými.

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040540535/U/D20040535Lj.pdf>

Ostatní právní akty, které upravují DPH <https://www.finance.mf.gov.pl/vat/akty-prawne>

Aktivní poplatníci DPH jsou povinni vedením evidence prodeje DPH a evidence nákupů DPH. Aktivní nebo pasivní poplatník DPH je zapsaný do rejstříku ředitelem finančního úřadu, získává i příslušné potvrzení o této skutečnosti.

V Polsku platí následující sazby DPH: 0%, 5%, 8%, 23%

<https://www.finance.mf.gov.pl/vat/stawki-podatkowe>

Kalkulačka pro výpočet DPH je dostupná zde <https://www.finance.mf.gov.pl/vat/kalkulator-vat>

7.1 Spotřební daňového

Spotřební daň, podobně jako DPH, je daní nepřímou. Spotřební daň, oproti DPH, nemá ale obecného charakteru. Spotřební daň se vztahuje jen na některé kategorie výrobků. Společný systém spotřební daně v EU obsahuje regulace pro spotřební výrobky, jako energetické výrobky, elektřina, alkoholické nápoje a tabákové výrobky. Otázky zdanění spotřební daní jiných produktů, např. osobních vozidel, sušeného tabáku, e-liquidů pro elektronické cigarety nebo inovačních výrobků jsou v působnosti členských států, za podmínky, že tyto daně nesmějí navyšovat formality v obchodním obratu z důvodu přechodu hranic mezi členskými státy.

Základní právním aktem společenského práva ke spotřební dani v Evropské unii je směrnice Rady 2008/118/ES. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32008L0118>

Základními právními úpravami spotřební daně v Polsku jsou:

- Zákon ze dne 6. prosince 2008 o spotřební dani upravující zdanění spotřební daní spotřebních výrobků a osobních vozidel, organizaci obratu těmito výrobky a značení spotřebními značkami

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20090030011/U/D20090011Lj.pdf>

- Sdělení a vyhlášky Ministra financí na základě delegací ve shora zmiňovaném zákoně

<https://www.finance.mf.gov.pl/akcyza/akty-prawne>

7.2 Ostatní daně

Ostatní daně lze rozdělit do třech skupin:

- 1) Lokální daně a poplatky – jejichž základem jsou následující právní předpisy

<https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/ewidencja-podatkowa-nieruchomosci/akty-prawne>

- a) Daň z dopravních prostředků <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/podatek-od-srodkow-transportowych>
- b) Daň z nemovitosti <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/podatki-od-nieruchomosci>
- c) zemědělská daň <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/podatek-rolny>
- d) Tržní poplatek <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/oplata-targowa>
- e) Lázeňská daň <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/oplata-uzdrowiskowa>
- f) Místní poplatek <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/oplata-miejscowa>
- g) Poplatek za psa <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/oplata-od-posiada-psow>
- h) Poplatek za propagaci <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/oplata-reklamowa>

Nezbytné formuláře se nacházejí zde <https://www.finance.mf.gov.pl/podatki-i-oplaty-lokalne/formularze>

- 2) Jiné daně <https://www.finance.mf.gov.pl/inne-podatki/podatek-od-spadkow-i-darowizn>

- 3) Clo <https://www.finance.mf.gov.pl/clo/informacje-podstawowe>

8 Pozastavení a ukončení podnikání

Vlastní podnikání ne vždy je tak úspěšné, jak by si to přál podnikatel. Polské právo pro takový případ počítá s jistými zvýhodněními, čili kromě úplné likvidace podnikání, podnikatel může se rozhodnout pro jeho časové pozastavení. Ve většině případů, hlavním důvodem pozastavení je scházející likvidita, a tím i nedostatek prostředků pro stálé náklady a daně. Význam má i to, zda podnikání je sezonní byznys a následkem nedostatku zakázek nejsou postačující zisky. Dále mezi příčiny tohoto jevu se jmenuje nemoci majitelů, odjezdy do zahraničí nebo jisté osudové události.

8.1 Pozastavení podnikání

Pozastavení podnikání je pro podnikatele zajímavým řešením hlavně z důvodu na finanční výhody (eliminace stálých nákladů v době, kdy nepracuje). Podnikatel přestává také platit zálohy na daň z příjmů. Dále nemusí podávat přiznání DPH. Po dobu pozastavení podnikatel je také vymazaný ze ZUS, čili nemusí přispívat na pojištění. Je třeba ale si pamatovat, že:

- po uplynutí 30 dnů od úhrady posledního příspěvku na zdravotní pojištění končí právo na zdravotní plnění – možno ale využít dobrovolné zdravotní pojištění nebo zdravotní pojištění členů své rodiny;
- doba pozastavení podnikání se nepřičítá k době práce opravňující ke starobnímu důchodu.

8.1.1 Kdo a na jak dlouho může pozastavit podnikání?

Podnikatel zaměstnávající pracovníky před zastavením podnikání musí je propustit. Výjimkou jsou zaměstnanci na dovolených:

- mateřské,
- dle podmínek mateřské dovolené,
- vychovatelské,
- rodičovské bez využití formy rodičovské dovolené s výkonem práce u zaměstnavatele poskytujícího tuto dovolenou.

Tyto osoby není třeba propustit. Pokud ale takový pracovník ukončí využívání kteréhokoli s vyjmenovaných dovolených nebo podá žádost na spojení dovolené s výkonem práce u Vás, má právo na odměnu jak v případě hotovosti do práce v době zastavení provozu. Takovou odměnu je třeba platit do zakončení pozastavení podnikání. Osoby, se kterými podnikatel spolupracuje na základě dohod o provedení práce a smluv o dílo nejsou jeho zaměstnanci a tak rozvázání takových smluv před pozastavením podnikání není povinné.

V případě společníků společností civilních, veřejných a partnerských, pozastavení podnikání společníkem je účinné jen tehdy, pozastaví je ostatní společníci.

Pozastavení podnikání může být na dobu neurčitou a určitou, ale ne kratší než 30 dní. Neplatí také možnost pozastavení podnikání před dnem podání žádosti (s výjimkou podnikatelů zapsaných do Státního soudního rejstříku, v tom případě lze pozastavit podnikání na 30 dní až 24 měsíců).

8.1.2 Jak a kde pozastavit podnikání?

Pozastavení podnikání je spjaté s podáním žádosti CEIDG-1 na zápis informací o pozastavení podnikání – tato žádost je současně žádostí na zápis změny do evidence a pro případ pozastavení je třeba označit „x“ políčko 01.3. V případě, že osoba oznamující pozastavení je společníkem už existujících civilních společností, má také povinnost vyplnění přílohy CEIDG-SC a měla by o změnách informovat GUS (ohlášení změn do REGON). Pozastavení ostatních druhů společností je třeba hlásit v KRS. Právní předpisy už neomezují možnosti pozastavení podnikání před obdobím podání žádosti na pozastavení (výjimku tvoří podnikatele zapsané v KRS). Je několik způsobů na podání žádosti na zápis v CEIDG informace o pozastavení podnikání. Toto lze udělat:

- osobně v sebou zvoleném Městském nebo Obecním úřadu,
- prostřednictvím zmocněnce – je třeba pamatovat na poplatek za plnou moc ve výši 17 PLN. Poplatku zproštěná je plná moc pro manžele, příbuzné vzestupné linie (rodiče, prarodiče), potomky (děti, vnoučata),
- dopisem – v tom případě je třeba notářsky ověřit podpis, a doklad o tomto potvrzení přiložit k žádosti),
- elektronicky – s využitím kvalifikovaného elektronického podpisu a kvalifikovaného certifikátu, podpisu ověřeného v důvěrném profilu e-PUARP, osobního podpisu osoby, o které projednávají předpisy o občanském průkazu nebo jinak akceptovaného systémem CEIDG a současně umožňujícího identifikaci žadatele a dobu podání žádosti.

Žadatel, který podává žádost přímo nebo s číslem žádosti CEIDG v obecním úřadě musí mít s sebou občanský průkaz (pro předložení). Orgán obce potvrzuje totožnost žadatele a potvrzuje přijetí žádosti. Pro žádost v elektronické podobě se nevyžaduje předložení dokladu totožnosti.

Zjistí-li se, že žádost na zápis do CEIDG byla nesprávně vyplněná, žadatel bude vyzván k opravě chybných informací nebo doplnění chybějících. V případě on-line žádosti, systém hned informuje o chybách v žádosti. A byla-li podaná obecnímu/městskému úřadu, vyzvaný žadatel je povinen během 7 dnů osobně opravit žádost.

Řádně vyplněná žádost se odesílá do CEIDG nepozději než během pracovního dne následujícího po dni jejího dodání správnímu orgánu. Systémově v CEIDG se žádost přeposílá příslušnému finančnímu úřadu, statistickému úřadu a ZUS nebo KRUS.

8.1.3 Co zákon zakazuje v době pozastavení podnikání?

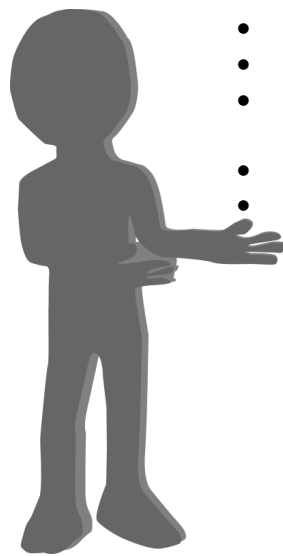
Během pozastavení podnikání podnikatel nesmí vykonávat podnikání a tím vydělávat. Dodatečně nesmí poskytovat formou dohody o provedení práce nebo smlouvy o dílo stejných služeb, které jsou předmětem činnosti pozastaveného podnikání.

V době pozastavení podnikatel nemá také právo k amortizačním opisům dlouhodobého majetku. Vyplývá to s toho, že dle zákona o dani z příjmů právnických a fyzických osob není možná amortizace součástí majetku nevyužívaných pro podnikání z důvodu jeho pozastavení. Za těchto okolností, přestává se provádět opisy počínaje měsícem následujícím po měsíci, ve kterém pozastaveno podnikání.

8.1.4 Jaké činnosti podnikatel musí vykonávat během pozastavení podnikání?

Dle zákona Právo podnikatelů v období pozastavení podnikání podnikatel může:

- vykonávat všechny činnosti nezbytné pro udržení a zabezpečení zdroje příjmu,
- přijímat pohledávky nebo hradit závazky, které vznikly před datem pozastavení podnikání,
- prodávat vlastní dlouhodobý majetek a vybavení,
- účastnit se soudních, daňových a správních řízení, souvisejících s podnikáním provozovaným před pozastavením,
- vykonávat všechny povinnosti uložené právními předpisy,
- dosahovat finanční příjmy, v tom z činností provozovaných před pozastavením podnikání, podléhat finanční kontrole dle pravidel předvídaných pro podnikající.

8.1.5 Pozastavení podnikání a daňové následky na dani z příjmů

Tabulka 4 Změny po pozastavení podnikání dle zvolené formy zdanění daní z příjmů

Druh daně	Změny po pozastavení podnikání
PIT – daňová karta	V době pozastavení se neplatí daň ve formě daňové karty po celou dobu pozastavení ve výši 1/30 měsíční částky za každý den pozastavení. Přes pozastavení, je třeba termínově podat příznání PIT-16A.
PIT – paušál z evidovaných příjmů	Daňoví poplatníci nejsou povinni vypočítávat a odvádět paušální daň z příjmů (paušál) za měsíce, ve kterých podnikání je pozastaveno. Paušál příjmů za období pozastavení se platí do 20. dne měsíce nebo čtvrtletí, ve kterém bylo podnikání znovuzahájené. Pozastavení podnikání nezprošťuje povinnosti vést evidenci příjmů.
PIT – obecná pravidla, rovná daň	Zdržení se amortizace dlouhodobého majetku, který není využíván v souvislosti s pozastavením podnikání. Tyto hodnoty nesmějí být amortizované od měsíce následujícího po měsíci, ve kterém pozastaveno podnikání. Daňoví poplatníci nejsou povinni odvádět zálohy na daň za období, ve kterém podnikání je pozastavené. Zálohu daně např. z prodeje dlouhodobého majetku je třeba odvést v prvním období znovuzahájení podnikání. Roční příznání se podává příslušnému finančnímu úřadu v standardním termínu. V období pozastavení je třeba vést Knihu příjmů a výdajů (KPIR).

8.1.6 Pozastavení podnikání a daňové následky k DPH

V případě pozastavení podnikání, daňoví poplatníci nejsou povinni podávat příznání VAT-7 nebo VAT-7K za vyúčtovací období, na které se vztahuje pozastavení podnikání. Získává-li daňový poplatník příjmy (např. z prodeje dlouhodobého majetku) a v období pozastavení podnikání vzniká tak daňová povinnost, musí podat příznání DPH.

Zproštění povinnosti podání příznání DPH se netýká:

- daňových poplatníků provádějících vnitřněspolečenské nákupy zboží,
- daňových poplatníků provádějících dovoz služeb nebo kupujících zboží v období, kdy jsou daňovými poplatníky,
- vyúčtovacích období, za které poplatník musí provést opravu daně na vstupu.

8.1.7 Jak a kdy se vyúčtovává stálé náklady?

Předpisy upravující právní stránku pozastavení podnikání nebrání vyúčtování nákladů za dobu pozastavení. Navíc, podnikatel má právo přijímat pohledávky a povinnost krytí závazků, vzniklých před datem pozastavení podnikání.

Během pozastavení podnikání, podnikatel má možnost vyúčtování stálých nákladů, jako jsou náklady související s zabezpečením zdroje příjmu. Obvyklé jsou to náklady na nájem a poplatky, atp., ke kterým smlouvy byly uzavřeny před termínem pozastavení podnikání. Nesené z toho titulu náklady lze zahrnout do daňových nákladů, a tím je třeba je zohlednit v ročním daňovém příznání. Pamatujte se, že během pozastavení podnikání odpadá povinnost hradit měsíční zálohy na daň, ale povinné je roční příznání (a vyúčtování daně na výstupu za celý daňový rok).

8.1.8 Daň DPH z stálých nákladů, v případě, že se nepodává přiznání VAT-7

Poplatník daně DPH po pozastavení podnikání zpravidla není povinen podávat přiznání za všechna vyúčtovací období, kdy bylo ono pozastavené. Za tímto účelem, podnikatel musí příslušný finanční úřad písemně vyrozumět o pozastavení podnikání.

Podnikatele, rozhodnutí pro časové pozastavení podnikání, obvyklé si nejsou jistí, zda v období pozastavení směji vyúčtovat daň DPH na vstupu dle faktur dokládajících náklady na udržení tohoto podnikání. Když podnikatel splní určité podmínky, nemusí podávat přiznání VAT-7. V zákoně ale není vyslovený zákaz podávání přiznání v období pozastavení podnikání – takže daňový poplatník má právo podat přiznání DPH k nákladům neseným v tomto období. Nerozhodne-li se poplatník pro podávání přiznání v období pozastavení podnikání, měl by průběžně vést evidenci těch nákupů, a následně prokázat je hromadně na prvním přiznání po znovuzahájení podnikání.

8.2 Likvidace podnikání

Podnikatele likvidující živnost nebo společnost, která není právnická osoba, dle předpisů práva musí zhotovit seznam majetku ke dni likvidace nebo ke dni odstoupení společníka ze společnosti. Tuto povinnost mají všichni daňové poplatníci vedoucí účetnictví a také daňovou knihu příjmů a výdajů a osoby využívající evidovaný paušál.

Podnikatel, který likviduje podnikání, je povinen ukončit vedení dokumentace a doplnit nezbytné formality pro jeho výmaz na úřadech a v institucích. Likvidace živnosti by měla být podaná na formuláři CEIDG-1, který je současně žádostí na výmaz zápisu z CEIDG. Ten je třeba podat městskému/obecnímu úřadu během 7 dnů od momentu vzdání se výkonu podnikání. Na základě podaného formuláře CEIDG-1 s informací o ukončení podnikání, ZUS vyhotoví formulář ZUS ZWPA pro výmaz podnikatele jako poplatníka příspěvků.

K žádosti CEIDG-1 lze přiložit formulář ZUS ZWUA (o odhlášení se z pojištění). ZUS ZCNA (o odhlášení rodinných příslušníků) se podává v ZUS během 7 dnů od data zdržení se podnikání.

V případě ukončení výkonu činností zdaněných daní z přidané hodnoty (VAT), podnikatel by měl se odhlásit pomocí formuláře VAT-Z, který je třeba dodat finančnímu úřadu během 7 dní od dne zdržení se výkonu podnikání.

Během likvidace podnikání zhotovuje se také soupisy pro účely:

1. PIT – fyzická inventura

Podnikatele využívající KPiR na den likvidace musí zhotovit fyzickou inventuru pro účely PIT dle § 27 Vyhlášky Ministra financí z 26. srpna 2003, o vedení knihy příjmů a výdajů. Inventuru zhotovenou pro PIT se nepředkládá finančnímu úřadu a nehradí se za ni žádný poplatek. Likvidační inventura pro účely PIT uzavírá KPiR (je to poslední zápis do knihy), i v případě, že obnáší 0. Její hodnota je zohledňovaná u výpočtu roční daně z příjmů.

2. DPH – seznam majetku

Seznam majetku se také nepředkládá finančnímu úřadu, stačí ho uložit spolu s ostatními firemními doklady. Je ale dobře vědět, že prodej součástí dlouhodobého majetku ze seznamu majetku dříve než po 6 letech od jeho vyloučení z firemního majetku (lhůta se počítá od prvního dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém součást dlouhodobého majetku byla vyloučená z podnikání, do dne jejího prodeje) působí vznikem příjmu z podnikání.

3. DPH – likvidační fyzická inventura pro účely DPH

Aktivní daňový poplatníci DPH musí ještě vystavit třetí zvláštní doklad – likvidační fyzickou inventuru. V této se popisuje veškeré věcné součásti majetku, které jsou ve firmě v den likvidace, které mají určenou tržní hodnotu a u pořízení kterých daňový poplatník má nárok na odpočet DPH (i v případě, že daňový poplatník, který měl na to nárok, sám vzdal se odpočtu DPH). Tím se myslí:

- obchodní materiály a zboží (čili nákupy z kolonky č. 10 KPiR),
- vybavení – majetek o nízké hodnotě,
- dlouhodobý majetek.

Základem zdanění součástí inventury pro účely DPH je jejich tržní cena. Pamatujte si, že úmyslu provést tuto inventuru se neohlašuje finančnímu úřadu. Informaci o jejím provedení se přiloží k poslednímu přiznání VAT-7 nebo VAT-7K (za období, ve kterém se konala likvidace podnikání). Ale výslednou hodnotu inventury se uvádí v příslušné položce přiznání DPH.

8.2.1 Likvidace podnikání a ukončení práce fiskální pokladny

Daňoví poplatníci, kteří evidovali prodej pomocí fiskální pokladny, musí ukončit její exploataci v fiskálním režimu. Z toho důvodu musí:

- provést fiskální zprávu 24hodinní a měsíční
- během 7 dnů od data ukončení práce pokladny podat žádost příslušnému řediteli daňového úřadu o provedení sečtení paměti fiskální pokladny;
- podat žádost na výmaz pokladny z evidence vedené ředitelem finančního úřadu;
- provést sečtení paměti fiskální pokladny pomocí pracovníka vnějšího servisu a v přítomnosti zaměstnance finančního úřadu formou generování zprávy za celé období exploatace pokladny.

Využil-li poplatník daně u pořizování fiskální pokladny slevu a během tři let ode dne zahájení vedení s ní evidence zlikviduje podnikání, bude zavázán k vracení celé dříve odečtené částky.

8.2.2 Likvidace podnikání – skladování firemních dokladů

Firemní dokumentaci vedenou pro daňové účely (KPiR, evidence, rejstříky, faktury, účtenky, apod.) se uschovává po dobu trvání promlčecí lhůty pro daňový závazek. Promlčecí lhůta daňového závazku zpravidla činí 5 let a počítá se od konce kalendářního roku, ve kterém došla lhůta pro úhradu (takže v praxi je třeba vydržet 6, nikoli 5 let).

Pro některé druhy dokumentace platí odlišné termíny skladování, např.:

- seznamy výplaty mezd – 50 let ode dne ukončení práce pojištěného u toho plátce;
- deklarace vyúčtování se ZUS a jmenné měsíční zprávy a opravné doklady zaslané ZUS, přiznání a zprávy -10 let od data jejich zaslání ZUS;
- přijaté roční závěrky – uchovává se trvale.

Slovníček základních pojmů v oblasti daní

Znalost těchto termínů usnadní podnikateli podnikání, fungování a soupeření na polském nebo evropském trhu.

- daňový subjekt,
- předmět daně,
- základ zdanění,
- částka a sazba daně,
- opravné prvky výměru daně (daňové úlevy),
- platební podmínky úhrady daně.

Daňovým subjektem může být fyzická nebo právnická osoba, která z moci práva má daňovou povinnost. Dle Daňového řádu daňovými subjekty pro účely daně z příjmů jsou: daňový poplatník, plátce a příjemce.

Tabulka 5 Charakteristika subjektů daně z příjmů

Daňový subjekt	Charakteristika
Daňový poplatník	Fyzická nebo právnická osoba nebo jednotka bez právnické subjektivity, která z moci práva má daňovou povinnost.
Plátce daně	Fyzická, právnická osoba nebo jednotka bez právnické subjektivity, která dle právních předpisů má povinnost výpočtu a srážek daně za poplatníka a úhradu té daně správci daně v příslušném termínu.
Příjemce daně	Fyzická, právnická osoba nebo jednotka bez právnické subjektivity, která dle právních předpisů má povinnost srážek daně od poplatníka a úhradu té daně správci daně v příslušném termínu.

Předmětem daně je určitý proces, situace nebo právní stav, se kterým se pojí povinnost platby daně a přiřazení subjektu k jistému předmětu podnikání. Základní finančně právní kategorie, které jsou předmětem zdanění, to: obrat, zisk, majetek, výdaj.

Základ zdanění je vyjádření předmětu daně ve formě kvality nebo počtu. Jedná se o **kvantitativní kategorie**, daň z titulu události se počítá fyzickými jednotkami, jako jsou např. kusy, kila, metry, apod.

Jedná se o **kvalitativní kategorie**, hodnota události je výchozím bodem pro kalkulaci daně. Takovou hodnotou může být: zisk, příjem, výdaj, majetek, obchodní transakce.

Částky a sazby daně vyjadřují vztah částky daně k základu zdanění. V případě, že vztah částky daně k základu zdanění je vyjádřený v polských zlotých, jedná se o částku daně. Je-li tento vztah vyjádřený procentně – je to sazba daně.

Seznam polských označení, zkratek a akronymů

CEIDG	–	Centrální evidence a informace o živnostech
CIT	–	Daň z příjmů právnických osob
FV	–	Faktura DPH (VAT)
GUS	–	Ústřední statistický úřad
KPiR	–	Kniha příjmů a výdajů
KRS	–	Státní soudní rejstřík
KRUS	–	Klasifikace dlouhodobého majetku
KŚT	–	Státní sociální pojišťovna pro zemědělce
MSiG	–	Věstník „Monitor Sądowy i Gospodarczy“
MŚP	–	Malé a střední podniky
NBP	–	Polská národní banka
NIP	–	Daňové identifikační číslo
NUS	–	Ředitel finančního úřadu
OP	–	Daňový řád
PARP	–	Polská agentura pro rozvoj podnikání
PCC	–	Daň za občanskoprávní úkon
PIT	–	Daň z příjmů fyzických osob (ang. Personal Income Tax)
PKD	–	Polská klasifikace činností
REGON	–	Státní úřední rejstřík subjektů národního hospodářství
RM	–	Rada ministrů (vláda)
RP	–	Polská republika
SE	–	Evropská společnost (lat. Societas Europea)
UE	–	Evropská unie
UOR	–	Zákon o účetnictví
UPDOF	–	Zákon o dani z příjmů fyzických osob
UPDOS	–	Zákon o dani z příjmů právnických osob
UPORPD	–	Zákon o paušální dani z příjmů pro některé příjmy fyzických osob
US	–	Finanční úřad
WE	–	Evropském společenství
WUS	–	Statistický úřad pro vojvodství
VAT	–	Daň z přidané hodnoty, DPH
ZUS	–	Státní sociální pojišťovna